

PLA DE CONVIVÈNCIA

CEIP XALOC

APROVAT AL CLAUSTRE EL 5 DE JUNY DEL 2017

ÍNDEX

0	Introducció
1	Normativa reguladora
2	Criteris a tenir en compte abans de desenvolupar el pla de convivència
3	Objectius del pla de convivència
4	Elaboració i aplicació del pla de convivència
5	Relació del pla de convivència amb altres documents del centre
6	Seguiment i avaluació del pla de convivència
7	Tractament de la prevenció al pla de convivència
7.1	Pautes a seguir per aconseguir la prevenció
7.1.1	A l'àmbit de les tutories
7.1.2	A l'àmbit de les activitats d'esbarjos o sortides escolars
7.1.3	A l'àmbit dels serveis i programes complementaris (menjador, activitats de l'AMIPA...)
7.2	Procediments i mecanismes orientats a la prevenció
7.2.1	A l'àmbit de les tutories
7.2.2	A l'àmbit de les activitats d'esbarjos o sortides escolars
7.2.3	A l'àmbit dels serveis i programes complementaris (menjador, activitats de l'AMIPA...)
7.3	Normes d'indumentària
8	Tractament de les infraccions en el pla de convivència
8.1	Distinció del tipus d'infraccions que ens trobam al centre escolar
8.2	Protocol d'actuacions del centre per a tot tipus de faltes
8.3	Passes a seguir en els casos més comuns amb alumnat que presenta alteracions conductuals Anexes

0 – INTRODUCCIÓ

La comissió pedagògica del C.E.I.P. Xaloc presenta aquest Pla de Convivència que, una vegada aprovat, incorporarà a la Programació General Anual i es desenvoluparà i implantarà en el curs 2017/18

La convivència en el centre té una visió constructiva i positiva, és per això que les actuacions van encaminades al desenvolupament de comportaments adequats per a conèixer millor i resoldre conflictes, per mitjà de la participació, bons canals de comunicació i la prevenció dels problemes de conducta. Per això, s'han elaborat unes regles de bona convivència i una normativa, que han de regular el funcionament del centre.

En l'actualitat el clima de convivència en el centre és bo. No s'observen greus problemes encara que, de tant en tant, hi ha algun conflicte esporàdic que es resol fonamentalment amb el diàleg (de les parts implicades) i amb alguna mesura disciplinària de caràcter menor.

1 - **NORMATIVA REGULADORA:**

- [REAL DECRETO 732/1995, de 5 de mayo, por el que establecen los derechos y deberes de los alumnos y las normas de convivencia en los centros \(BOE 02/06/95 n. 131\)](#)
- [CIRCULAR de la Direcció General de Planificació i Centres sobre tramitació d'expedients disciplinaris dels alumnes de 20 de novembre de 2003](#)
- [DECRET 10/2008, de 25 de gener, pel qual es crea l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar de les Illes Balears \(BOIB 31/01/2008 núm.15\)](#)
- [DECRET 57/2005, de 20 de maig, pel qual es crea l'Observatori i el Comissionat per a la convivència escolar en els centres educatius de les Illes Balears \(BOIB 28/05/05 n. 82.EXT\)](#)
- [REAL DECRETO 275/2007, de 23 de febrero, por el que se crea el Observatorio Estatal de la Convivencia Escolar \(BOE 15/03/07 n.64\)](#)
- [DECRET 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears](#)

- [Instrucció 1/2017, de 19 de gener de 2017, del director general d'Innovació i Comunitat Educativa per a la detecció, notificació i intervenció en situacions de desprotecció \(risc o desempament\) de menors als centres docents de les Illes Balears](#)

2.- CRITERIS A TENIR EN COMPTE ABANS DE DESENVOLUPAR EL PLA DE CONVIVÈNCIA

Per desenvolupar aquest Pla de Convivència hem tengut present els següents principis:

1.- L'elaboració del Pla de Convivència és el resultat d'un consens i implicació de tots els sectors que formen la Comunitat Educativa (mestres, famílies i alumnat) pel foment d'una bona convivència en el centre.

2.- En matèria de convivència i disciplina, el professorat i el personal no docent estem sotmesos amb la corresponent normativa.

3.- No considerem els aspectes de convivència només com aspectes organitzatius sinó a més com a continguts a desenvolupar i part de la formació de l'alumnat. S'ha de tenir en compte la convivència i la participació com una part de l'aprenentatge.

4.- No considerem la convivència com tant sols una aplicació de mesures disciplinàries sinó, com un fi educatiu a treballar. La convivència és un objectiu formatiu en si mateix i fonamental de tot el procés educatiu. Per aconseguir una bona convivència en el centre i per aconseguir un clima participatiu i democràtic és necessari potenciar aquestes conductes. A més s'ha de desenvolupar en els alumnes una sèrie de valors i habilitats de comunicació i de relació social.

5.- El conflicte és inherent dins la vida en comú de les persones. És normal a tota societat lliure i democràtica. S'ha d'entendre com una cosa positiva per desenvolupar la tasca educativa i, sobretot, servir com a medi d'aprenentatge la recerca d'alguna solució al conflicte de forma democràtica, dialogada i pacífica, mantenint una certa harmonia en la relació entre les persones.

6.- Encara que hagi una bona gestió global de la convivència, els problemes apareixeran, perquè són propis de qualsevol sistema de relacions humanes però la prevenció contribueix a reduir-los. Quan sigui necessària una correcció o sanció tindrà un propòsit formatiu de manera que es garantitzi tant el bon

funcionament general com la socialització ordenada i autònoma de l'individu, la conducta del qual requereix l'aplicació de mesures disciplinaries. La disciplina ha d'afavorir objectius educatius estimulants canvis cognitius, emocionals i conductuals.

7.- Les actituds a desenvolupar i l'organització del centre amb matèria de convivència hauran de basar-se en les mesures adoptades en el següent Pla de convivència.

3 – OBJECTIUS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

- a) Desenvolupar una cultura democràtica basada en el respecte i la justícia dins l'àmbit escolar com a espai d'adquisició d'aprenentatges i de socialització
- b) Impulsar l'adquisició d'una adequada competència social que permetrà entendre el conflicte com un fet consubstancial a la interacció personal i del grup, necessari pel desenvolupament personal i social.
- c) Transmetre actituds valors i models de ciutadania.
- d) Crear espais educatius *ordenats*, disciplinats i segurs per a un aprenentatge obert, creatiu i responsable
- e) Proporcionar habilitats i estratègies per a solucionar adequadament els conflictes a través del desenvolupament de la competència social.
- f) Adquirir hàbits d'autocontrol en qualsevol moment i circumstància.
- g) Rebuig de la violència com a forma de resolució del conflicte.
- h) Prevenir entre l'alumnat conductes intimidatòries o de maltractament, afavorint actituds contràries a qualsevol tipus d'intimidació o de violència
- i) Desenvolupar una cultura de pau basada en els drets humans i en els valors de respecte, tolerància, democràcia i igualtat.

4 - ELABORACIÓ I APLICACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

- El Pla de Convivència és responsabilitat de tots els membres de la Comunitat Educativa en l'àmbit de les seves competències i el seu desenvolupament es duu a terme baix la coordinació del/de la Cap d'Estudis i Director. Esta realitzat per la comissió de convivència i supervisat per la comissió pedagògica, qui l'elabora i es responsabilitza de la seva redacció d'acord amb les propostes del Claustre de Professors i Associació de mares i pares.
- El/la tutor/a del/de l'alumne/a prendrà l'iniciativa, coordinarà i durà a la pràctica les mesures oportunes, tant en el model d'actuació respecte a l'alumnat que presenta alteracions conductuals que dificulten *lleument* o *greument* la convivència escolar, i col·laborarà en les possibles situacions d'hostigament i intimidació amb alumnes del seu grup-aula. De manera especial iniciarà i aplicarà el protocol quan un alumne o alumna del seu grup aula es consideri que dificulta lleument la convivència escolar.

- L'Equip Directiu serà el responsable d'iniciar i aplicar els protocols quan es consideri que l'alumne/a dificulta greument la convivència escolar o és evident una situació d'assetjament escolar.
- L'orientador del centre, a petició de l'Equip Directiu o del tutor/a, assessorarà i ajudarà en qualsevol fase del procés, tant en el model d'actuació respecte a l'alumnat que presenta alteracions conductuals que dificulten lleument o greument la convivència escolar, com en les possibles situacions d'assetjament i intimidació amb alumnes del seu grup-aula i realitzarà els tallers i programes necessaris que siguin de la seva competència.
- El Pla de Convivència serà aprovat pel Consell Escolar del Centre.
- El Director del Centre, en l'àmbit de les seves competències, afavorirà la convivència i resoldrà els possibles conflictes, en compliment dels criteris fixats en el RRI i d'acord amb aquest Pla de Convivència.

5 - RELACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA AMB AL TRES DOCUMENTS DEL CENTRE

- El Pla de Convivència forma part del Projecte Educatiu del Centre i haurà de ser coherent amb els demás documents de planificació del Centre.
- En el PEC, s'inclouran les intencions i finalitats educatives que orienten el Pla de Convivència i el RRI.
- A la PGA s'inclouran les actuacions i procediments per a la prevenció i promoció de la convivència, referits als diferents apartats del Pla de Convivència. L'educació per a la convivència es desenvoluparà en totes les àrees i materials del currículum com a part integrant de la funció docent.
- Figurarà en el Pla d'Acció Tutorial, que prestarà especial atenció a l'educació en la convivència i a la mediació de conflictes. Serà el tutor/a corresponent el major responsable en l'aplicació del Pla de Convivència.

6 - SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

- Al llarg del curs cal dur un seguiment, rectificant aquells aspectes en els quals es detecten situacions manifestament millorables. Totes les actuacions i el grau de consecució dels objectius del Pla de Convivència caldrà reflectir-se a la Memòria Final, així com les propostes de millora que seran recollides a la PGA del següent curs.
- El seguiment del Pla de Convivència correspon a la Comissió de Convivència del Consell Escolar del Centre (decrets 233/1997 i 234/1997, art 61 i 65) qui elaborarà anualment o en cas d'incidències greus, un informe que recull les incidències produïdes, les actuacions realitzades, els resultats aconseguits i les propostes de millora pertinents.

- El Pla de Convivència serà avaluat pel Consell Escolar del Centre. El Consell Escolar, a la vista dels informes elaborats per la Comissió de Convivència, avaluarà el Pla de Convivència.

7 - TRACTAMENT DE LA PREVENCIÓ AL PLA DE CONVIVÈNCIA

A continuació explicarem com treballarem la prevenció al centre escolar per aconseguir un bon clima al centre.

7.1 - PAUTES A SEGUIR PER ACONSEGUIR LA PREVENCIÓ

7.1.1 - A L'ÀMBIT DE LES TUTORIES

a) OBJECTIUS

- ✓ Treballar els valors com a àrea transversal
- ✓ Fomentar la convivència
- ✓ Detectar qualsevol incident que afecte la convivència i posar els mitjans per corregir-lo
- ✓ Informar a les famílies, a la primera reunió, del Pla de Convivència i de les principals actuacions .
- ✓ Facilitar a les famílies, quan siga necessari, tot tipus d'informació, si així es considera adient o al ser requerida a nivell particular, per tal d'assabentar-los i orientar-los de les característiques que pot presentar el seu fill/a en cas de conductes no adequades i del procediment que es realitzarà en el Centre
- ✓ Consensuar normes de Centre i d'aula amb professorat i alumnat

b) CONTINGUTS ACTITUDINALS

- ✓ Assistir a classe amb puntualitat.
- ✓ Saludar i respondre a la salutació.
- ✓ Seguir les instruccions dels mestres en qualsevol lloc i situació. En el cas que es consideri inadequada l'ordre donada, els alumnes han de donar la seva opinió amb el degut respecte i consideració.
- ✓ Trucar i demanar permís abans d'entrar en qualsevol lloc
- ✓ Tenir una actitud de respecte i educada quan es parla amb els altres.
- ✓ Ser solidari/a i col·laborador/a amb els companys/es i els/les mestres
- ✓ Ajudar-se, ser transigent, tolerant i comprensiu. El diàleg ha de constituir el vehicle normal de comunicació
- ✓ Tenir una actitud activa i atenta en les classes.
- ✓ Assistir al Centre Educatiu amb el material i equipament necessaris per a participar, activament en el desenvolupament de les classes.
- ✓ Realitzar les tasques encomanades pel professorat
- ✓ Realitzar l'esforç necessari en funció de la seva capacitat, per a comprendre i assimilar els continguts de les distintes àrees .
- ✓ Respectar l'exercici i el dret a l'estudi dels demás alumnes
- ✓ Les agressions físiques o verbals, seran especialment sancionades .
- ✓ En acabar les classes l'aula quedarà neta i ordenada
- ✓ Romandre en el recinte escolar durant la jornada lectiva

- ✓ Cal que l'alumnat tingui una actitud de respecte cap al professorat en les seves actituds, res postes i manera de fer, així com també cap a la resta de companys i companyes i altres persones del Centre, o dels serveis de menjador i transport.

c) TEMPORALITZACIÓ

- ✓ Al llarg del curs

7.1.2 - A L'ÀMBIT DE LES ACTIVITATS D'ESBARJOS O SORTIDES ESCOLARS

a) OBJECTIUS

- ✓ Aconseguir que les activitats de recreació i extraescolars es desenvolupen amb harmonia.

En activitats d'esbarjo:

- b) Respectar les normes dels jocs .
- c) Saber guanyar i perdre quan es juga al pati i a les classes (jocs didàctics).
- d) Respectar els contrincants.
- e) Respectar els torns de pista establerts.
- f) Gaudir dels espais nets.
- g) Mantenir els hàbits d'higiene i neteja al recinte escolar.
- h) Tenir cura en l'ús dels espais a l'aire lliure.
- i) Participar en jocs organitzats. L'avorriment és causa d'incidents que alteren la convivència.

En sortides escolars:

- ✓ Considerar les activitats extraescolars com una continuació de la jornada escolar, per la qual cosa s'exigiran els mateixos hàbits i normes que durant la jornada lectiva.
- ✓ Participar de les activitats que l'escola organitza amb esperit col·laborador.
- ✓ Estar atents a les indicacions del professorat
- ✓ Respectar tant els llocs visitats com les seves gents
- ✓ Respectar les normes en l'autobús: a les pujades i baixades i en la seva estada.
- ✓ No molestar els vianants, ni els passatgers amb qui es coincideix en els transports.

b) CONTINGUTS ACTITUDINALS

En activitats d'esbarjo:

- ✓ Entre tots hem de procurar tenir l'escola neta. Es faran servir les papereres.

- ✓ Recollir les brutícies que es troben pel terra.

En sortides escolars:

- ✓ Treball a l'aula per informar del que es farà en aquestes activitats i de les normes.
- ✓ Participar de les activitats que l'escola organitza amb esperit col·laborador.
- ✓ Complir les normes, especialment pel que fa a fer files i guardar l'ordre establert en les pujades i baixades a l'autobús. Mantenir un to de veu baixa a l'autobús.
- ✓ Mantenir-se assegut al seient assignat. No menjar a l'autobús, obeir les indicacions del professorat i monitors, i no molestar al conductor.
- ✓ Ser respectuosos amb els llocs visitats
- ✓ Tractar amb el degut respecte les persones amb les que ens trobem
- ✓ Fer saber als pares que les activitats extraescolars formen part del currículum i que per tant són obligatòries per tot l'alumnat. Per qüestions excepcionals si no es pot assistir a la sortida l'alumne/a haurà d'assistir a l'escola.

c) TEMPORALITZACIÓ

- ✓ Abans de l'activitat i al llarg del curs.

7.1.3 - A L'AMBIT DELS SERVEIS 1 PROGRAMES COMPLEMENTARIS (MENJADOR. ACTIVITATS DE L-AMIPA ...)

a) OBJECTIUS

- ✓ Aconseguir que el temps diari de menjador transcorri amb un clima d'harmonia.
- ✓ Aconseguir que l'alumnat usuari se senti segur i satisfet del Servei.

b) CONTINGUTS ACTITUDINALS

- ✓ Normes del menjador ([REGLAMENT DEL MENJADOR](#)).

c) TEMPORALITZACIÓ

- ✓ Informar a principi de curs en tutoria de les normes d'aquest servei als alumnes i famílies.
- ✓ Reunió a principi de curs (al menys) amb els treballadors del menjador per coordinar i planificar el treball del curs.

7.2 -PROCEDIMENTS I MECANISMES ORIENTATS A LA PREVENCIÓ

7.2.1 - A L'ÀMBIT DE LES TUTORIES

- ✓ El tutor/a complimentarà el part de faltes individuals (annex 3 del Pla: "*Registre d'incidències individual*" de l'alumnat) arrel d'una incidència, bé ocorreguda amb la seva tutoria o bé, si se la notifica algun mestre especialista o altre membre de la Comunitat Educativa: alumnat, encarregades del menjador, etc ..
- ✓ Per sortir de l'escola en hores lectives, caldrà una autorització dels pares o tutors legals segons model del centre inclòs a l'annex del Pla de Convivència: "*Justificació sortida / absència de l'escola en horari lectiu*" o a l'agenda escolar .
- ✓ Aquest part d'incidències s'haurà de comentar mensualment a la comissió pedagògica .
- ✓ Els procediments de les actuacions queden reflectides al protocol d'actuacions del centre per a tot tipus de faltes.

7.2.2 - A L'AMBIT DE LES ACTIVITATS D'ESBARJOS O SORTIDES ESCOLARS

- ✓ De produir-se problemes durant l'activitat es donarà solució puntualment i després es farà, si cal, un treball per reflexionar sobre el fet, es complimentarà el protocol d'actuacions en el cas de conductes que alteren la convivència .
- ✓ En cas d'incidències importants s'anotaran en el "*Registre d'incidències individual*"
- ✓ Seguidament es comunicarà a direcció les incidències ocorregudes.

7.2.3 - A L'ÀMBIT DELS SERVEIS 1 PROGRAMES COMPLEMENTARIS (MENJADOR. ACTIVITATS DE L'AMIPA ...)

- ✓ Observació i registre de fets puntuals al "*Registre d'incidències del menjador i activitats extraescolars*", en annex 6 del Pla de Convivència.
- ✓ La correcció es realitzarà en el moment. Després s'informarà a l'encarregat/ada del menjador i a la direcció del Centre.

7.3 - NORMES D'INDUMENTÀRIA

El desenvolupament de l'activitat docent exigeix que totes les persones que intervenen (professorat, alumnat, personal d'administració i serveis, pares i mares d'alumnes) utilitzin una indumentària adequada a un espai de treball que es caracteritza per un nivell estandard de formalitat. Per tant, cal evitar l'ús de gorres, l'exhibició de roba interior i l'ús de qualsevol altre element que contravinga d'una forma manifesta les normes convencionals relacionades amb la vestimenta en una institució educativa pública, per exemple, banyador, faldes, jerseis o calçons excessivament curts, etc.

Així mateix, donada l'edat de l'alumnat s'aconsella a les famílies que els seus fills no facin ús de cap tipus de maquillatge, i evitin les molèsties que ocasionen al desenvolupament de les activitats els cabells davant els ulls.

8 - TRACTAMENT DE LES INFRACCIONS EN EL PLA DE CONVIVÈNCIA

En cas que amb les mesures preventives no solucionem el problema es duran a terme altres mesures puntuals.

8.1 – DISTINCIÓ DEL TIPUS D'INFRACCIONS QUE ENS TROBAM AL CENTRE ESCOLAR

1. Conductes contràries a les normes de convivència

1.1. Definició

CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA (Article 52)
a) Les faltes injustificades de puntualitat o d'assistència a classe.
b) Les conductes que puguin impedir o dificultar als companys l'exercici del dret o el compliment del deure d'estudi.
c) La negativa reiterada a acudir a classe amb el material necessari o a esforçar-se per fer les activitats d'aprenentatge indicades pels professors.
d) Els actes de desobediència, incorrecció o desconsideració vers els professors o altre personal del centre, quan aquests no impliquin menyspreu, insult o indisciplina deliberada.
e) Les actituds, les paraules o els gestos desconsiderats contra companys o contra altres membres de la comunitat educativa.
f) El fet de causar danys lleus a les instal·lacions del centre o al material d'aquest o de membres de la comunitat educativa.
g) El deteriorament de les condicions d'higiene del centre.
h) La incitació o l'estímul a cometre una falta contrària a les normes de convivència.
i) La falta d'higiene personal o l'assistència a classe amb indumentària prohibida pels òrgans de govern del centre en l'àmbit de les seves competències.
j) L'ús indegut d'aparells electrònics.
k) El fet de copiar o de facilitar que altres alumnes copiïn en exàmens, proves o exercicis que hagin de servir per qualificar, o fer servir durant la seva execució materials o aparells no autoritzats.
l) L'alteració d'escrits de comunicació als pares o representant legals i la modificació de les respostes, així com el fet de no lliurar-los als seus destinataris, quan els alumnes siguin menors d'edat.

1.2. Mesures de correcció de conductes contràries a les normes de convivència

MESURES DE CORRECCIÓ DE CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA DEL CENTRE (articles 52, 53, 54 i 55)					
Les conductes prescriuen als tres mesos d'haver tingut lloc					
El director ha de comunicar trimestralment al consell escolar les resolucions i les mesures correctores imposades i informar el claustre trimestralment de les resolucions i les mesures correctores adoptades.					
MESURES	PROCEDIMENT	CÀRREC ¹			OBSERVACIONS
		D	CE	P	
a) Conversar privadament amb l'alumne.	✓ Comunicar al professor tutor de l'alumne			X	
b) Reconèixer els fets davant la persona o les persones que hagin pogut resultar perjudicades i demanar-los disculpes.	✓ Comunicar al professor tutor de l'alumne				
c) Reunir-se amb l'alumne i la seva família.	✓ Notificar a l'alumne, i als seus pares o representants legals si menor d'edat: ANNEX 3 [pdf] [odt]			X	
d) Dur a terme activitats d'aprenentatge amb la finalitat d'interioritzar pautes de conducta correctes.	✓ Comunicar al professor tutor de l'alumne			X	
e) Negociar acords educatius.	✓ Notificar a l'alumne, i als seus pares o representants legals si menor d'edat: ANNEX 3 [pdf] [odt]	X	X		D'acord amb els art. 40, 41 i 42
f) Assignar un tutor individualitzat i comprometre's a reunir-s'hi.	✓ Audiència de l'alumne, i dels seus pares o representants legals si menor d'edat (diligència). ANNEX 1 [pdf] [odt] i ANNEX 2 [pdf] [odt] .	X	X		
g) Participar, dins o fora del centre, en programes específics d'habilitats socials, resolució de conflictes i desenvolupament personal en general.	✓ Si no compareixença: comunicació fefaent a aquests.				
h) Participar activament en una mediació escolar.	✓ Es pot iniciar a instància de qualsevol membre de la comunitat educativa excepte quan es tracta de conductes contràries a les normes o greument perjudicials, llavors s'ha d'iniciar a instàncies de la direcció o de la comissió de convivència. ✓ Quan s'inicia durant la tramitació d'un procediment disciplinari, cal confirmació expressa de l'alumne i, si és menor, dels seus pares o tutors en escrit de sol·licitud a direcció del centre on consti l'opció per la mediació i la voluntat de complir els compromisos a què s'arribi.	X	X		La mediació escolar es pot emprar també un cop s'hagi aplicat alguna de les mesures contingudes en els punts m, n, o, p, q, r i s.

MESURES DE CORRECCIÓ DE CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA DEL CENTRE (articles 52, 53, 54 i 55)					
Les conductes prescriuen als tres mesos d'haver tingut lloc					
El director ha de comunicar trimestralment al consell escolar les resolucions i les mesures correctores imposades i informar el claustre trimestralment de les resolucions i les mesures correctores adoptades.					
MESURES	PROCEDIMENT	CÀRREC ¹			OBSERVACIONS
		D	CE	P	
i) Desenvolupar tasques relacionades amb la norma de convivència incompleta, dins o fora del seu horari lectiu, com la participació en feines de servei a la comunitat, la realització de tasques acadèmiques o la reparació dels danys causats a instal·lacions o material del centre o a pertinences d'altres membres de la comunitat educativa.	✓ Audiència de l'alumne, i dels seus pares o representants legals si menor d'edat (diligència). ANNEX 1 [pdf] [odt] i ANNEX 2 [pdf] [odt]. ✓ Si no compareixença: comunicació fefaent a aquests.	X	X		La realització d'aquestes tasques no es pot perllongar més de cinc dies lectius.
j) Retirar durant la jornada escolar aparells electrònics o d'altre tipus que puguin destorbar les activitats escolars.	✓ Comunicar al professor tutor de l'alumne			X	
k) Amonestar per escrit.	✓ Comunicar al professor tutor de l'alumne ✓ Notificar a l'alumne, i als seus pares o representants legals si menor d'edat. ANNEX 3 [pdf] [odt].			X	
l) Comparèixer davant el cap d'estudis o el director del centre.	✓ Comunicar al professor tutor de l'alumne			X	
m) Suspendre el dret a romandre al lloc on es dugui a terme l'activitat durant el temps que duri la sessió corresponent, com a màxim.	✓ Comunicar al professor tutor de l'alumne ✓ Notificar a l'alumne, i als seus pares o representants legals si menor d'edat. ANNEX 3 [pdf] [odt].			X	Només si ROF garanteix atenció immediata alumne per professor. Posteriorment, comunicar al tutor i al cap d'estudis. Determinar les tasques que l'alumne ha de fer durant aquest temps.
n) Privar del temps d'esplai per un període màxim de cinc dies lectius.	✓ Comunicar al professor tutor de l'alumne			X	
o) Suspendre el dret a participar en determinades activitats extraescolars o complementàries dins i/o fora del centre	✓ Notificar a l'alumne, i als seus pares o representants legals si menor d'edat. ANNEX 3 [pdf] [odt].	X	X		Màxim quinze dies lectius, sempre que durant l'horari escolar l'alumne sigui atès dins el centre .

MESURES DE CORRECCIÓ DE CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA DEL CENTRE (articles 52, 53, 54 i 55)					
El director ha de comunicar trimestralment al consell escolar les resolucions i les mesures correctores imposades i informar el claustre trimestralment de les resolucions i les mesures correctores adoptades.					
MESURES	PROCEDIMENT	CARREC ¹			OBSERVACIONS
		D	CE	P	
p) Canviar de grup	✓ Audiència de l'alumne, i dels seus pares o representants legals si menor d'edat (diligència). ANNEX 1 [pdf] [odt]; i ANNEX 2 [pdf] [odt]. ✓ Si no compareixença: comunicació fefaent a aquests.	X	X		Màxim quinze dies. Després, l'òrgan competent valora si continuar o retornar al grup d'origen.
q) Suspènre el dret d'assistència a algunes classes o a totes		X			Màxim tres dies lectius o, en el cas d'alumnes menors d'edat, fins a entrevistar-se amb els pares o tutors legals, sense que aquesta mesura pugui excedir els tres dies. L'alumne ha de romandre al centre fent la feina acadèmica que els professors que li imparteixen docència li encomanin. Cap d'estudis: organitzar l'atenció a l'alumne.
r) Suspènre el dret al servei de menjador i/o de transport escolar		X			Màxim tres dies lectius, quan la conducta contrària a la convivència afecti l'àmbit d'aquests serveis.
s) Suspènre el dret de l'alumne d'assistir al centre		X			Màxim tres dies lectius. L'alumne ha de fer els treballs acadèmics que hagin determinat els professors que li imparteixen docència

2. Conductes greument perjudicials per a la convivència al centre

2.1. Definició

CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA (Article 57)
a) L'agressió física a qualsevol membre de la comunitat educativa.
b) Les amenaces o coaccions a qualsevol membre de la comunitat educativa.
c) La provocació d'altercats o conductes agressives que impliquin un risc greu de provocar lesions o la participació en aquests.
d) L'assetjament escolar, entès com un comportament prolongat d'insult verbal, rebuig social, intimidació psicològica i agressivitat física d'uns alumnes cap a uns altres (un o uns quants) que es converteixen, d'aquesta manera, en víctimes dels seus companys.
e) L'assetjament sexista entès com qualsevol conducta contrària a la igualtat de dones i homes, és a dir, qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat dirigit contra una persona per raó del seu sexe i amb el propòsit d'atemptar contra la seva dignitat o de crear un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.
f) Les vexacions o humiliacions a qualsevol membre de la comunitat educativa, particularment si tenen un component sexista, d'orientació sexual, racial o xenòfob, o s'adrecen a alumnes amb discapacitat, amb necessitats específiques de suport educatiu o de nou ingrés.
g) Les injúries, calúmnies i ofenses a qualsevol membre de la comunitat educativa, siguin verbals, escrites o expressades per mitjans informàtics o audiovisuals.
h) La difusió de rumors que atemptin contra l'honor o el bon nom de qualsevol membre de la comunitat educativa.
i) L'ús indegut d'aparells electrònics amb la finalitat de pertorbar la vida acadèmica i l'enregistrament, la publicitat o la difusió, a través de qualsevol mitjà o suport, de continguts que afectin l'honor, la intimitat o la pròpia imatge de qualsevol membre de la comunitat educativa.
j) Les actuacions perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa, com són el consum de tabac, alcohol i drogues, o la incitació a consumir-ne.
k) Els danys greus causats a locals, materials o documents del centre o a béns d'altres membres de la comunitat educativa, així com la sostracció d'aquests.
l) La suplantació de personalitat en actes de la vida docent.
m) La falsificació, sostracció o modificació de documents acadèmics, tant en suport escrit com digital.
n) El fet de facilitar l'entrada al centre docent de persones no autoritzades, o entrar amb elles, en contra de les normes de convivència establertes pel reglament d'organització i funcionament del centre.
o) La reiteració en un mateix curs escolar de conductes contràries a les normes de convivència del centre recollides en l'article 52 d'aquest Decret.
p) Els actes explícits d'indisciplina o insubordinació, inclosa la negativa a complir les mesures correctores imposades, davant els òrgans de govern del centre docent o els professors.
q) Qualsevol acte injustificat que pertorbi greument o impedeixi el normal desenvolupament de les activitats del centre.
r) Qualsevol conducta que suposi incomplir els propis deures quan vagi directament en contra del dret a la salut, a la integritat física, a la llibertat d'expressió, de participació, de reunió i de no-discriminació, i del dret a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge dels membres de la comunitat educativa o d'altres persones.

2.2. Mesures de correcció

CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE MESURES DE CORRECCIÓ (Articles 58, 59 i 60) Les conductes prescriuen als tres mesos d'haver tingut lloc, exclosos els períodes no lectius Les mesures de correcció imposades prescriuen als sis mesos, exclosos els períodes no lectius prevists en el calendari escolar de l'any en curs. El director ha de comunicar trimestralment al consell escolar les resolucions i les mesures correctores imposades i informar el claustre trimestralment de les resolucions i les mesures correctores adoptades.		
MESURES	QUI?	OBSERVACIONS
a) Desenvolupament de tasques relacionades amb la norma de convivència incompleta, com la participació en feines de servei a la comunitat.	Director	
b) Desenvolupament de tasques acadèmiques.		
c) Reparació dels danys causats a les instal·lacions, al material del centre o a pertinències d'altres membres de la comunitat educativa		Entre sis i vint-i-dos dies lectius.
d) Suspensió del dret a participar en determinades activitats extraescolars o complementàries dins i/o fora del centre		Entre setze dies lectius i tres mesos. Durant suspensió, l'alumne ha de ser atès al centre.
e) Canvi de grup.		
f) Suspensió del dret d'assistència a algunes o a totes les classes		Entre quatre i vint-i-dos dies lectius. Durant la impartició d'aquestes classes, l'alumne ha de romandre al centre i fer treballs acadèmics. El cap d'estudis ha d'organitzar l'atenció a l'alumne.
g) Suspensió del dret al servei de menjador i/o de transport escolar	(d'entre les competències del consell escolar, no hi ha la de <u>revocar</u> les decisions del director)	Entre quatre i vint-i-dos dies lectius quan la conducta que perjudiqui greument la convivència afecti l'àmbit d'aquests serveis.
h) Suspensió del dret d'assistència al centre		Entre quatre i vint-i-dos dies lectius. Fer les tasques acadèmiques que hagin determinat els professors. ROF determinar següent i supervisió d'aquest procés, especificar la persona encarregada de dur-lo a terme i establir l'horari de visites de l'alumne al centre.
i) Canvi de centre.	Resolució Exp. Discipl.	Mesura excepcional. Només es fa efectiva quan la Conselleria d'Educació i Cultura hagi assignat una plaça escolar en un altre centre docent, de conformitat amb normativa vigent. Només com a conseqüència d'expedient disciplinari (Art. 62.4)

2.3. Mesures provisionals

MESURES DE CORRECCIÓ DE CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE MESURES PROVISIONALS (Article 61)			
Es poden aplicar quan s'hagi d'iniciar el procediment per aplicar mesures de correcció de conductes greument perjudicials per a la convivència al centre, d'acord amb el que estableixen les seccions segona i tercera del capítol III, o en qualsevol moment de la seva instrucció. D'acord amb l'article 4, el director ha de comunicar trimestralment al consell escolar les resolucions i les mesures correctores imposades i informar el claustre trimestralment de les resolucions i les mesures correctores adoptades (Article 4)			
FINALITATS: Assegurar l'eficàcia de la resolució final en els casos de resolució per conformitat o d'incoació d'expedient disciplinari. Evitar la persistència dels efectes de la infracció. Garantir les exigències dels interessos generals, sempre que ho motivi adequadament.			
MESURES*	QUI?	PROCEDIMENT	OBSERVACIONS
Realització de tasques relacionades amb la norma de convivència incompleta	El director, per decisió pròpia o a proposta, si és el cas, de l'instructor.	✓ Notificar a l'alumne i, si és el cas, als seus pares o representants legals. ANNEX 4 [pdf] [odt]	Per períodes inferiors als sis dies lectius
Canvi temporal de grup		✓ Notificar a l'alumne i, si és el cas, als seus pares o representants legals. ANNEX 4 [pdf] [odt]	Per períodes inferiors als sis dies lectius
Suspensió del dret d'assistir a determinades classes o activitats		✓ Audiència de l'alumne i, si fos menor d'edat, dels seus pares o tutors. ANNEX 5 [pdf] [odt]	La suspensió ha de ser per períodes inferiors a sis dies lectius.
Suspensió del dret d'assistir al centre		✓ Notificar a l'alumne i, si és el cas, als seus pares o representants legals. ANNEX 4 [pdf] [odt]	L'alumne ha de dur a terme les tasques acadèmiques que determinin els professors que li imparteixen docència, per evitar la interrupció del procés formatiu.
En tot el que no es preveu expressament en aquest article, és d'aplicació el que disposa l'article 72 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú:			
Article 72. Mesures provisionals 1. Iniciat el procediment, l'òrgan administratiu competent per resoldre'l podrà adoptar les mesures provisionals que estimi oportunes per assegurar l'eficàcia de la resolució que pugui dictar, si hi ha elements de judici suficients per a això. 2. No es poden dictar mesures provisionals que puguin causar perjudici de difícil o impossible reparació als interessats o que impliquin violació de drets emparats per les lleis.			

* El període en què l'alumne hagi estat subjecte a la mesura provisional es considera a compte de la sanció que s'ha de complir (Article 61.3)

2.4. Resolució per conformitat

MESURES DE CORRECCIÓ DE CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE RESOLUCIÓ PER CONFORMITAT (Article 62)			
Les conductes prescriuen als tres mesos d'haver tingut lloc, exclosos els períodes no lectius Les mesures de correcció imposades prescriuen als sis mesos, exclosos els períodes no lectius previstos en el calendari escolar de l'any en curs. El director ha de comunicar trimestralment al consell escolar les resolucions i les mesures correctores imposades i informar el claustre trimestralment de les resolucions i les mesures correctores adoptades.			
MESURES	QUI?	PROCEDIMENT	OBSERVACIONS
ABANS d'aplicar les mesures de correcció de conductes greument perjudicials per a la convivència al centre, s'ha de valorar la possibilitat de resoldre la conducta per conformitat de l'alumne i, en cas que sigui menor d'edat, dels seus pares o representants legals (Article 62.1)	Director Sens perjudici de les facultats del consell escolar del centre previstes en l'article 127.f de la Llei orgànica 2/2006 i en l'article 57.d de la Llei orgànica 8/1985 (d'entre les competències del consell escolar, no hi ha la de revocar les decisions del director)	QUAN: ✓ En el termini de cinc dies lectius des que es va tenir coneixement dels fets COM: ✓ Citar l'alumne i, si és menor d'edat, també els seus pares o representants legals, per tal d'assabentar-los de les conductes mereixedores de correcció i per oferir-los la possibilitat de resoldre el procediment per conformitat ANNEX 6 [pdf] [odt] ✓ Hi ha d'assistir, a més del director, el cap d'estudis o el professor en qui aquest delegui. QUÈ (contingut de la resolució): ANNEX 7 [pdf] [odt] ✓ Reconeixement per part de l'alumne dels fets o conductes mereixedors de correcció i, si és el cas, la petició de disculpes. ✓ Compromís de reparar els danys causats i la voluntat de respectar les normes de convivència del centre. ✓ Mesures educatives de correcció acordades. ✓ Signatura de conformitat del director i l'alumne i, en el cas que sigui menor d'edat, els seus pares o representants legals. ✓ Lliurament de còpia a alumne o pares/rep. Legals. NO ACCEPTACIÓ O INCOMPLIMENT RESOLUCIÓ: Iniciar procediment disciplinari en 48 hores.	Les resolucions per conformitat s'han d'aplicar en els termes en què es redactin, sense que l'alumne o els seus pares o representants legals puguin impugnar la conformitat lliurement acceptada (Article 62.4). S'exclou d'aquest procediment la correcció de canvi de centre, la qual, per ser imposada, requereix sempre la instrucció del procediment disciplinari.

2.5. Incoació d'expedient disciplinari

CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE CORRECCIÓ MITJANÇANT INCOACIÓ D'EXPEDIENT DISCIPLINARI (Articles 63, 64 i 65)			
En quaranta vuit hores des que es constata la impossibilitat de signar una resolució per conformitat o l'incompliment d'algun dels acords signats El director ha de comunicar trimestralment al consell escolar les resolucions i les mesures correctores imposades i informar el claustre trimestralment de les resolucions i les mesures correctores adoptades.			
MOMENTS	QUI?	PROCEDIMENT	OBSERVACIONS
Decisió inici expedient	Director	Decidir inici expedient i procedir a l'obertura	En un termini màxim de sis dies lectius des del coneixement dels fets o de les conductes mereixedores de correcció, o, alternativament i com a màxim, en quaranta vuit hores des que es constata la impossibilitat de signar una resolució per conformitat o l'incompliment d'algun dels acords signats.
Nomenament d'instructor		Nomenar l'instructor ANNEX 8 [pdf] [odt]	L'instructor s'ha d'abstenir d'actuar quan es donin les circumstàncies de l'article 28 de la Llei 30/1992 i ho ha de comunicar al director del centre, que ha de resoldre el que sigui pertinent.
Acord d'inici de procediment		✓ Notificar a l'instructor i a l'alumne i, si és menor d'edat, als seus pares o representants legals. ANNEX 9 [pdf] [odt] ✓ Possibilitat que l'alumne i, si és el cas, els seus pares o representants legals recusin l'instructor davant el director en el termini de dos dies lectius, d'acord amb el que preveu l'article 29 de la Llei 30/1992. ANNEX 9 [pdf] [odt] ✓ Comunicar l'inici del procediment al Departament d'Inspecció Educativa. ANNEX 10 [pdf] [odt]	La notificació ha de contenir: - El nom i els llinatges de l'alumne expedientat. - Els fets, breument exposats, que motiven la incoació del procediment. - La data en la qual es van produir els fets. - El nom del professor instructor.
Instrucció de l'expedient	Instructor	✓ Realitzar actuacions tendents a aclarir els fets esdevinguts i a determinar les persones responsables. ANNEX 11 [pdf] [odt]	Pot prendre declaració a les persones que puguin aportar dades per esclarir els fets i n'ha d'estendre la diligència corresponent. El termini màxim d'instrucció és de deu dies lectius des de la notificació de l'inici del procediment.

CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE CORRECCIÓ MITJANÇANT INCOACIÓ D'EXPEDIENT DISCIPLINARI (Articles 63, 64 i 65) En quaranta vuit hores des que es constata la impossibilitat de signar una resolució per conformitat o l'incompliment d'alguns dels acords signats El director ha de comunicar trimestralment al consell escolar les resolucions i les mesures correctores imposades i informar el claustre trimestralment de les resolucions i les mesures correctores adoptades.			
MOMENTS	QUI?	PROCEDIMENT	OBSERVACIONS
Proposta de resolució	Instructor	Si s'aprecia l'existència d'alguna infracció, la proposta ha de contenir: ANNEX 12 [pdf] [odt] a) Els fets o les conductes mereixedors de correcció. b) Les conductes que perjudiquen greument la convivència al centre. c) La valoració de la responsabilitat de l'alumne o els alumnes, amb especificació, si s'escau, de les circumstàncies pal·liatives o accentuadores de la seva actuació. d) Les mesures educatives de correcció aplicables. e) L'especificació de la competència del director per resoldre. ✓ Audiència a l'alumne i, si és menor d'edat, als seus pares o representants legals per comunicar-los la proposta de resolució i el termini de dos dies lectius per al·legar el que estimin oportú. ANNEX 13 [pdf] [odt] i ANNEX 14 [pdf] [odt] ✓ Elevar al director l'expedient complet, que ha d'incloure la proposta de resolució i les al·legacions que s'hagin formulat.	En cas que no hi hagi proposta de resolució, s'ha de proposar la declaració d'inexistència d'infracció o responsabilitat sobre els fets. En cas d'acord i renúncia a l'esmentat termini, s'ha de formalitzar per escrit la proposta de resolució de l'instructor. Un cop transcorregut el termini d'al·legacions
Resolució del procediment, notificació i recurs	Director	✓ Resoldre i imposar, si escau, la mesura correctora que correspongui. Notificar a l'alumne i, si és menor d'edat, també als seus pares o representants legals, la resolució del procediment, que ha de ser motivada i ha de contenir ANNEX 15 [pdf] [odt]: a) Els fets i les conductes mereixedors de correcció. b) Les circumstàncies pal·liatives o accentuadores, si n'hi ha. c) Els fonaments jurídics en què es basa la correcció imposada. d) El contingut de la mesura correctora i la data d'efecte. e) Els recursos que es poden interposar contra la resolució i els terminis per interposar-los.	En un termini màxim de 30 dies lectius .

CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE CORRECCIÓ MITJANÇANT INCOACIÓ D'EXPEDIENT DISCIPLINARI (Articles 63, 64 i 65) En quaranta vuit hores des que es constata la impossibilitat de signar una resolució per conformitat o l'incompliment d'alguns dels acords signats El director ha de comunicar trimestralment al consell escolar les resolucions i les mesures correctores imposades i informar el claustre trimestralment de les resolucions i les mesures correctores adoptades.			
MOMENTS	QUI?	PROCEDIMENT	OBSERVACIONS
Possibilitat de requerir reunió del consell escolar	Els alumnes, o els pares o tutors legals en el cas que siguin menors d'edat.	Requerir el consell escolar perquè es reuneixi en el termini de cinc dies lectius des de la recepció de la sol·licitud per revisar la resolució adoptada i proposar, si és el cas, les mesures oportunes en l'àmbit de les seves competències.	En un termini màxim de dos dies lectius des de la notificació de la resolució
Possibilitat d'interposar un recurs d'alçada	L'alumne, o, en representació seva, son pare, sa mare o algun representant legal	Presentar un escrit davant el director del centre, en el termini previst en els articles 114 i següents de la Llei 30/1992	(Art. 114). El termini per a la interposició del recurs ordinari serà d'un mes . Transcorregut aquest termini sense que s'hagi interposat el recurs, la resolució serà ferma a tots els efectes...
Comunicació al DIE	Director	Comunicar al Departament d'Inspecció Educativa la resolució adoptada i, si n'hi ha, la revisió o la confirmació.	
Resolució de la DGPC	DGPC	El recurs ha de ser resolt per la Direcció General de Planificació i Centres	En un termini màxim de 3 mesos. En els àmbits territorials de Menorca, Eivissa i Formentera, la Direcció General de Planificació i Centres pot delegar la resolució del recurs en els delegats territorials respectius. Aquesta resolució posa fi a la via administrativa. La resolució no és executiva fins que no s'hagi resolt el recurs corresponent o hagi transcorregut el termini per interposar-la. No obstant això, la resolució pot preveure les mesures provisionals necessàries per garantir-ne l'eficàcia mentre no sigui executiva.

8.2 - PROTOCOL D'ACTUACIONS DEL CENTRE PER A TOT TIPUS DE FALTES.

1. Qualsevol membre de la comunitat educativa que tengui coneixement d'una incidència que alteri la normal convivència en el Centre, ho posarà immediatament en coneixement d'un professor/a, del tutor/a de l'alumne/a o del l'equip directiu.
2. El tutor/a serà assabentat/da, sempre, de la conducta no adequada del seu alumne/a. Si persisteix en la seva actitud, l'amonestació es farà per escrit, allà on el/la mestre/a consideri més adient per assabentar-ne als pares (agenda, escrit personal...)
3. En el cas de conductes disruptives dins o fora de l'aula, quedarà constància en "Registre d'incidències individual" (Anex 3) que serà complimentat pel mestre/a que imparteixi la classe en aquell moment.
4. El tutor es reunirà amb les famílies per informar els problemes existents, de les mesures adoptades i del seguiment que s'està fent del cas. També s'els informarà de quines passes són les que es duran a terme en cas de què el problema no es solucioni.
5. Si, malgrat aquestes mesures, a la tercera vegada d'haver ocorregut el punt anterior, l'alumne/a segueix pertorbant el normal clima de la classe, el tutor/a ho notificarà a la Cap d'Estudis i Direcció que en prendrà nota al " Registre d'incidències del centre escolar" (anex 4) i avisarà per escrit als pares de l'alumne/a (anex 5)
6. A criteri del mestre tutor implicat, sent el més objectiu possible i després d'haver-ho comunicat a la Direcció del Centre es faran algunes de les actuacions següents si es creu convenient:
 - Realització de la fitxa de reflexió personal (anex 1)
 - Realització de la fitxa de compromís de l'alumnat (anex 2)

Segons la gravetat dels fets i amb la consulta i confirmació de l'equip directiu es podran realitzar les accions següents: (anex 7)

- Realització de tasques educadores per a l'alumne en horari no lectiu (fitxa de reflexió personal, tasques curriculars...)
- Suspensió del dret a participar en activitats extraescolars o complementaries del Centre. (sortides, visites culturals, campaments...)
- Suspensió d'assistència al servei de menjador i també a les activitats extraescolars. (basket, judo, dansa...)
- Suspensió del dret d'assistència al Centre o a determinades classes per un període que no podrà ser superior a 7 dies, amb activitats

acadèmiques en el domicili baix la supervisió del/la mestre/a o del tutor/a.

En tots els casos, se n'informarà als pares de la sanció imposada.

En els casos de suspensió del dret a l'assistència al Centre, haurà de ser informat el Consell Escolar. Es seguirà el protocol establert en el **Capítol III del Decret 732/1995 sección segunda art. 54,55 y 56** si suposa obertura d'expedient disciplinari.

7. La segona vegada que el/la Cap d'Estudis i Direcció hagi de ser informat/da del mal comportament d'aquest/a alumne/a, es reunirà la Comissió de Convivència del Consell Escolar que decidirà l'aplicació prevista en el "**Real Decreto 732/1995 de 5 de mayo por el que se establecen los derechos y deberes de los alumnos y las normas de convivencia en los centros.**"

8. En casos reincidents o que es consideren greus, el tutor/a, auxiliat per un membre de l'equip directiu i assessorat per la PTSC o l'orientador del Centre durà a terme la recopilació de la informació que permetrà aclarir els següents punts:

- Els antecedents i conseqüències de la situació
- Si l'alteració de la convivència en qüestió es produeix de manera generalitzada o parcial
- En quines situacions
- Amb quines persones
- Si es tracta d'un fet puntual o aïllat
- La gravetat del mateix (intensitat, característiques...)

9. El/la Director i el Cap d'Estudis, amb la col·laboració del tutor/a de l'alumne/a i en relació a la informació prèvia recollida a l'apartat anterior elaborarà un pronòstic inicial del tipus d'alteració presentada per l'alumne/a.

10. A partir d'aquí, la Direcció del Centre, amb l'assessorament de l'equip de suport, i la participació del professor/a tutor/a valorarà i prendrà decisions sobre:

2. L'aplicació de la mediació i d'alguna de les mesures establertes en el RRI del Centre, regulant la resposta en situacions que requereixen mesures correctives o sancionadores.
3. La comunicació immediata de la situació a la família de l'alumne.
4. L'adopció de mesures immediates, en temps i/o espais, que eviten la repetició de situacions similars a l'ocorreguda.
5. La comunicació a la Comissió de Convivència.
6. Totes les actuacions realitzades fins al moment quedaran recollides en un informe elaborat per el/la Director i Cap d'Estudis que estarà

dipositat al Centre. Les actuacions posteriors es configuren en funció de les característiques de l'alteració del comportament de l'alumne/a i estableixen un procediment d'actuació alternatiu, o simultani segons el cas, a l'aplicació de, per una part, les mesures contemplades al RRI i la presa de decisions immediates.

11. El professor/a tutor/a amb l'assessorament de la PTSC o de l'orientador del Centre, mantindrà una entrevista amb la família per tal d'augmentar l'eficàcia de l'actuació. En aquesta entrevista rebran documentació educativa d'interés (pautes familiars i estratègies d'actuació davant conductes disruptives), donat que una estreta coordinació família-centre, és fonamental coma mesura preventiva d'alteracions conductuals.
12. En el cas de reiteració de la falta, la falta serà molt greu i es notificarà al Consell Escolar si suposa obertura d'expedient disciplinari, Protocol establert en el **Capítol III del Decret 732/1995 secció segona art.54,55 y 56**

9-PROTOCOLS

9.1 PROTOCOL DE DETECCIÓ, COMUNICACIÓ I ACTUACIONS PER A ALUMNES TRANSEXUALS I TRANSGÈNERE

La identitat de gènere és la percepció que una persona té sobre si mateix del fet de sentir-se home, dona, una barreja o cap dels dos casos. És a dir, és l'auto identificació que cada persona fa de si mateix.

Les identitats de gènere poden ser iguals o diferents del sexe que s'assigna en néixer (sexe biològic o d'assignació)

L'expressió de gènere es configura a través de la vivència íntima del propi gènere, incloent-hi la vivència del propi cos i la seva sexualitat, juntament amb la vivència social del gènere en aspectes com la vestimenta, el llenguatge, les maneres i altres pautes de comportament que s'identifiquen amb la socialització amb un o un altre gènere, partint dels comportaments estàndards que s'atribueixen al comportament segons el gènere atribuït des del moment del naixement; és a dir, les conductes, actituds o comportaments establerts socialment.

La identitat de gènere es construeix al llarg de la vida i es configura mitjançant l'auto concepte i la percepció de les persones de l'entorn.

El sistema educatiu ha d'integrar l'educació en la diversitat, incloent-hi l'orientació afectivosexual i la identitat de gènere com un recurs transformador i imprescindible en la transmissió dels valors d'igualtat, pluralitat, diversitat i respecte cap a l'ésser humà. La transsexualitat, quan es manifesta en edats primerenques, pot presentar una vulnerabilitat especial, que es tradueix en problemes d'inclusió i de rebuig social, els quals en l'àmbit educatiu poden desembocar en un abandonament escolar no desitjat i en fracàs escolar, amb la repercussió consegüent en el futur personal i professional.

- **PROCÉS DE DETECCIÓ, COMUNICACIÓ, ACTUACIÓ I MESURES QUE CAL ADOPTAR AL CENTRE.**

-DETECCIÓ I COMUNICACIÓ PER PART DEL PARE/MARE/TUTOR LEGAL

Quan un pare, una mare, un alumne/a o tutor legal comuniqui al centre una identitat de gènere que no coincideixi amb el sexe d'assignació de l'alumne/a escolaritzat o en procés d'escolarització, la direcció del centre educatiu ha de comunicar a la família l'existència d'aquest protocol i la seva activació. El centre ha d'informar a la família sobre els recursos existents en el cas que els desconegui i ha de coordinar-se amb els professionals que hi intervenguin, amb l'autorització de la família a través de la clàusula de protecció de dades. També se'ls ha d'informar que per efectuar un canvi de nom a afectes oficials s'han de dirigir al registre civil.

-ACTUACIONS PER PART DEL CENTRE

1-Comunicar a la família a través d'una entrevista , a la qual pot assistir també l'orientador del centre i el director, o la persona de l'equip directiu en qui delegui. L'objectiu de l'entrevista és: informar a la família sobre els indicadors observats i contrastar aquesta informació amb ells; donar a conèixer l'existència d'aquest protocol, informar dels recursos existents i acordar les mesures que s'hagin d'aplicar, valorant possibles coordinacions amb recursos externs.

La direcció del centre n'ha d'informar l'inspector/a de referència.El tutor/a ha de mantenir comunicació directa amb el pare/mare/tutor legal i alumne/a i coordinar-se amb l'especialista de l'àmbit de salut corresponent. L'orientador/a és qui ha de fer el seguiment de cada cas.

- **MESURES ORGANITZATIVES I EDUCATIVES QUE CAL ADOPTAR AL CENTRE.**

-Nom sentit: s'ha d'indicar a la comunitat educativa del centre que es dirigeixi a l'alumne/a pel nom amb el qual es vol identificar. S'ha d'adequar la documentació administrativa del centre docent a la fi de tenir en consideració el nom i el gènere amb el qual se sent identificat l'alumne/a. El pare/mare/tutor legal han de formular la petició de canvi de nom d'acord amb l'annexe 3. La direcció del centre n'ha de trametre una còpia a Gestió Educativa per a que faci els canvis oportuns i ho ha de posar en coneixement del Departament d'Inspecció Educativa. L'òrgan responsable del Gestib ha d'informar a la direcció del centre el canvi de nom.

-Imatge i vestimenta: s'ha de respectar la imatge física dels alumnes trans i la lliure elecció de la seva indumentària.

-Agrupaments: s'ha d'evitar dur a terme activitats diferenciades per sexes.

-Instal·lacions: s'ha de garantir que els alumnes trans tenguin accés als banys i vestidors que els correspongui d'acord amb la seva identitat de gènere.

- **ACTUACIONS DE SENSIBILITZACIÓ, ASSESSORAMENT I FORMACIÓ DIRIGIDES A LA COMUNITAT EDUCATIVA.**

-Actuacions d'informació i sensibilització sobre diversitat afectiva sexual i de gènere dirigides a l'alumnat.

-Actuacions formatives dirigides als equips directius, orientadors, equips docents i coordinadora de la comissió de convivència.

- **MESURES DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ DAVANT POSSIBLES CASOS DE DISCRIMINACIÓ, ASSETJAMENT ESCOLAR, VIOLÈNCIA DE GÈNERE O MALTRACTAMENT INFANTIL PER IDENTITAT DE GÈNERE.**

-Els centres han d'establir les mesures necessàries per prevenir i intervenir davant les conductes de discriminació, exclusió, agressió, fustigació o de possible assetjament escolar. Els centres han d'activar si escau el protocol d'assetjament escolar corresponent.

-Qualsevol membre de la comunitat que tengui sospites d'assetjament escolar té l'obligació de comunicar-ho a un responsable de l'orientació al centre.

-En aquells casos que es detecti algun dels indicadors de maltractament s'ha de tramitar el protocol de maltractament infantil.

9.2 PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ DE L'ASSETJAMENT ESCOLAR

El Decret 121/2010, de 10 de desembre pel qual s'estableixen els drets i deures de l'alumnat i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears (BOIB núm. 187, DE 23 de desembre), estableix a l'article 28 que cada centre docent ha de disposar d'un pla de convivència, dins el qual hi ha d'haver un protocol d'actuació davant un possible assetjament escolar.

A les situacions d'assetjament habitualment s'hi troba un grup d'alumnes que, per acció o per omissió, molesta o permet que es molesti un company. Cal considerar que es tracta d'un cas d'assetjament escolar quan es donen totes les circumstàncies següents: conductes d'agressió física, verbal o relacional cap a un o diversos alumnes, manteniment en el temps, desequilibri de poder i intenció d'humiliar o d'agredir l'alumne/a que se sent victimitzat.

- **PREVENCIÓ:**

- 1- Pla de Convivència: hi haurà implicada tota la comunitat educativa; es poden preveure sistemes de notificació de l'assetjament; s'ha de treballar la cohesió de grup; el professorat ha de ser un exemple i no ha de mostrar mai indiferència envers els comentaris despectius, burles o senyals d'assetjament; s'ha de comptar amb la participació de les famílies, s'ha de formar a tota la comunitat educativa en els aspectes

esmentats per millorar la convivència i s'ha de tenir un pla d'acollida per a l'alumnat, famílies i personal docent i no docent nouvingut.

- 2- El ROF. Hi ha reflectides les normes d'organització, participació i convivència que garanteixen els mecanismes afavoridors de l'exercici dels drets i deures de l'alumnat.
- 3- Pla d'acció tutorial. Fent activitats que fomentin la cohesió, competències cíviques, integració dels alumnes, la igualtat i aplicar proves sociomètriques.

- **DETECCIÓ I INTERVENCIÓ:**

- 1- Notificació: qualsevol persona que rep d'incidència ho ha de notificar al director (de forma escrita, amb un imprès de notificació, annexe 1). Aquest, ho comunicarà a la comissió de convivència. El centre farà un registre de totes les actuacions dutes a terme. En el cas en què hi hagi una situació greu, s'ha de notificar al Departament d'Inspecció Educativa.

- **ACOLLIDA I DETECCIÓ**

El referent del cas ha de dur a terme aquestes actuacions, totes han de quedar registrades:

- 1- Entrevista amb qui pot estar patint assetjament (annexe 3)
- 2- Entrevista amb la família de qui pot estar patint assetjament (annexe 3 i 4)
- 3- Coordinació amb el tutor/a perquè estigui assabentat i posi mesures d'observació i protecció oportunes.
- 4- Entrevista amb un grup d'alumnes ajudants (annexe 5)

PRIMERA REUNIÓ DE GESTIÓ DEL CAS

En un termini de 5 dies hàbils es convocarà una reunió amb la persona que du el cas, un membre de l'equip directiu, un de l'equip d'orientació i el tutor/a.

Objectius de la reunió: posar en comú informació del cas, valorar si es tracta d'una situació d'assetjament (hi ha agressió verbal, física, si est manté en el temps, si hi ha desequilibri de poder, s'hi s'humilia a l'alumne...), valorar si es dona per raons de discriminació, valorar si existeix ciberassetjament i decidir mesures d'intervenció que cal posar en marxa.

- **INTERVENCIÓ**

ENTREVISTA	OBJECTIUS	METODOLOGIA
1-Amb els alumnes que molesten (termini màxim de 7	Aturar la conducta d'assetjament, fer-se conscients del	No es jutjarà o acusarà a l'alumne, sinó s'ajudarà a que

dies)	patiment que té un membre del grup, i de les repercussions, canviar el rol de l'alumne que molesta i avaluar la seva actitud i predisposició a participar.	es responsabilitzi i que faci propostes de canvi. S'ha d'intentar obtenir-ne la seva col·laboració i compromisos per escrit i signats.
2-Entrevista amb la família dels alumnes que molesten (s'ha de plantejar el conflicte com una oportunitat per aprendre i no des d'un enfocament culpabilitzador)	Informar de la intervenció que es du a terme, sensibilitzar a la família per propiciar empatia, demanar la seva cooperació i conèixer la seva opinió i acordar mesures educatives adequades per prevenir que el seu fill repeteixi aquestes conductes.	
3-Entrevista amb la família de l'alumne que pateix	Informar de les actuacions fetes i dels resultats, tranquil·litzar a la família, afermar la cooperació i coordinació amb el tutor.	

SEGONA REUNIÓ DE GESTIÓ DEL CAS

Es reunirà tot l'equip que du el cas amb l'objectiu de revisar les actuacions i valorar la situació un cop fetes les intervencions (tancament positiu: l'assetjament s'ha aturat; tancament negatiu: l'assetjament no s'ha aturat) i avaluar la necessitat de rebre tractament específic per part d'alguna de les persones implicades (exemple, UCSMIA)

-Tancament definitiu per part de la direcció.

S'ha d'elaborar un informe amb el suport de l'equip de gestió del cas. Aquí s'han d'escriure les actuacions fetes i els resultats obtinguts. El director trametrà aquest informe a l'inspector.

·Instrucció 1/2017, de 19 de gener de 2017

10- ACTIVITATS REALITZADES AL CENTRE

-Taller d'habilitats socials realitzat amb els grups de segon cicle. L'objectiu ha estat aportar eines que permetin el desenvolupament en relació a les mancances que cadascú manifesta. A les sessions s'han reconduït les dinàmiques, de manera que cada participant ha pogut ser reconduït cap a un canvi positiu pel que fa a la seva forma de relacionar-se amb els altres i millorar la capacitat personal de cara a la transició a l'adolescència.

-Sessions d'observació, assessorament amb tutora i família d'un membre de l'EAC de la conselleria a una aula de primer cicle. L'objectiu ha estat donar pautes d'actuació, assessorar i facilitar material per a treballar la cohesió del grup i la millora de comportament d'un alumne.

-Sessions de la PTSc: amb la finalitat de practicar i desenvolupar habilitats de comunicació a través del diàleg i reflexionar de forma més profunda sobre problemes, sobre assumptes que ens importen i amb l'objectiu que tot l'alumnat del grup es pugui conèixer millor i puguin, si així ho desitgen, expressar sentiments, o simplement l'estat d'ànim de cadascun, s'han desenvolupat cercles de diàleg a aquests nivells. Cal destacar que també han tingut per objectiu, l'evitació de futurs conflictes

-Intervenció d'un membre de l'equip de suport per a realitzar un sociograma en determinades aules.

-Taller formatiu amb la participació de tot el claustre sobre pràctiques restauratives:

Les pràctiques restauratives permeten prevenir detectar, gestionar i resoldre les situacions de conflicte en diferents àmbits, reforçant els vincles afectius entre les persones afectades. Es poden aplicar a qualsevol grup de persones que vulguin millorar les seves relacions interpersonals, gestionar els seus conflictes de forma comprensiva i dialogada, crear un clima favorable per a la convivència. També tenen per finalitat reforçar els valors prosocials. Donat que les pràctiques restauratives

- Faciliten la restauració de relacions entre les persones implicades en un conflicte.
- Ajuden a crear un sentiment de pertinença a la comunitat.
- Afavoreixen la reparació dels danys causades a la víctima.
- Augmenten la implicació personal i el grau de satisfacció general dels afectats pel conflicte.

-Pel curs vinent (2017-18) es preveu una formació sobre resolució de conflictes i sobre el PROGRAMA TEI a tot els membres del claustre.

C.P. XALOC
07160 PEGUERA (Balears)
Tlf.971 687864 Fax971 687853
Email: cpxaloc@educacio.caib.es

ANEX:1

FITXA PER A LA REFLEXIÓ PERSONAL

Alumne/a		Grup
Lloc dels fets		
Data		Hora
Professor/a		
1. Què ha passat? Conta sense fer ni valoracions ni critiques. Què? Com? Quan? Amb qui?		
2. Per què has actuat així? Explica les causes		
3. Com t'has sentit?		
4. Com creus que s'han sentit la resta de gent?		

5. Quines conseqüències han tengut els teus actes?
6. De quina altra manera podries haver actuat?
7. Què pots fer per compensar el que has fet i evitar que torni a passar?
8. Em compromet a:
Data i signatura de l'alumne

C.P. XALOC
07160 PEGUERA (Balears)
Tlf.971 687864 Fax971 687853
Email: cpxaloc@educacio.caib.es

ANEX: 2

FITXA DE COMPROMÍS DE L'ALUMNAT

Jo.....,

alumne del curs.....,

EM COMPROMET A:

- ☐ Ser responsable i ordenat amb el meu material d'estudi i el material d'aula.
- ☐ Ser respectuós. Utilitzar un llenguatge correcte en les meves expressions, parlar amb claredat sobre les meves necessitats i contribuir al diàleg.
- ☐ Respectar els meus companys, les seves idees i ser raonable.
- ☐ Fer les tasques escolars i explicar puntualment les meves dificultats.
- ☐ Informar sobre com m'organitz i les dificultats que tenc.
- ☐ Expressar els meus dubtes i inquietuds, i guardar silenci en allò més íntim.
- ☐ Entendre i respectar les decisions que es prenguin sobre la meva persona, encara que no les compartesqui.
- ☐ Contribuir a que el professorat conegui el desenvolupament de la meva vida en el centre educatiu, i compregui així les meves necessitats.

Peguera,.....de.....del.....

Signatura alumne/a

Signatura tutor/a

ANEX 3 REGISTRE D'INCIDÈNCIES MESTRE

NOM ALUMNE:

CURS: DATA: MESTRE:

INCIDÈNCIA I ACORDS PRESOS:

CURS: DATA: MESTRE:

INCIDÈNCIA I ACORDS PRESOS:

CURS: DATA: MESTRE:

INCIDÈNCIA I ACORDS PRESOS:

CURS: DATA: MESTRE:

INCIDÈNCIA I ACORDS PRESOS:

ANEX 4 REGISTRE D'INCIDÈNCIES DIRECCIÓ ESCOLAR			
<i>ALUMNE</i>	<i>CURS I MESTRE</i>	<i>DIA</i>	<i>INCIDENTS I MESURES PRESES</i>

REGISTRE D'INCIDÈNCIES AL MENJADOR ESCOLAR O A LES ACTIVITATS EXTRAESCOLARS			
ALUMNE	CURS I MESTRE	DIA	INCIDENTS I MESURES PRESES

C.P. XALOC
07160 PEGUERA (Balears)
Tlf.971 687864 Fax971 687853
Email: cpxaloc@educacio.caib.es

Srs _____
pares de l'alumne/a _____
sou convocats a una entrevista personal amb el Cap d'estudis del vostre fill/a per parlar
de:

Dia: _____ Hora: _____

En cas de no poder venir aquest dia us pregam que ens indiqueu quan podeu venir:

Dia: _____ Hora: _____

Peguera a _____ de _____ de 200_

El Cap d'Estudis

Signat mare/pare/ tutor

C.P. XALOC

07160 PEGUERA (Balears)
Tlf.971 687864 Fax971 687853
Email: cpxaloc@educacio.caib.es

Comunicam als pares de l'alumne _____
que el seu comportament durant l'hora de _____ no ha
estat l'adequat i es duran a terme una sèrie de mesures pertinents:

- ☐ De 14,00 h a 14,30 hores l'alumne/a farà feines curriculars a l'escola amb el tutor o mestre implicat.
- ☐ Quedarà _____ dia/es sense pati fent feines encomanades pel tutor o mestre implicat.

Esperam que aquest comportament no es repeteixi sinó s'hauran de prendre unes altres mesures.

Aquesta notificació ha de ser firmada pels pares i retornada al centre l'endemà d'haver-la rebuda.

Us recordam que fent feina amb la mateixa direcció família-escola millorarem l'educació dels seus fills

Signatura pare/mare o tutor/a:

Atentament,

La direcció

C.P. XALOC
07160 PEGUERA (Balears)
Tlf.971 687864 Fax971 687853
Email: cpxaloc@educacio.caib.es

Comunicam als pares de l'alumne _____
que el seu comportament durant el temps de menjador no ha estat l'adequat i
es duran a terme una sèrie de mesures pertinents:

☐ Quedarà _____ dia/es sense servei de menjador.

Esperam que aquest comportament no es repeteixi sinó s'hauran de prendre
unes altres mesures.

Aquesta notificació ha de ser firmada pels pares i retornada al centre l'endemà
d'haver-la rebuda.

Us recordam que fent feina amb la mateixa direcció família-escola millorarem
l'educació dels seus fills

Signatura pare/mare o tutor/a:

Atentament,

La direcció

C.P. XALOC
07160 PEGUERA (Balears)
Tlf.971 687864 Fax971 687853
Email: cpxaloc@educacio.caib.es

Comunicam als pares de l'alumne _____
que durant _____ dies a recollit el seu fill/a amb retard, és a dir, després de
les 16'00 hores i es durà a terme la mesura pertinent:

☐ Quedarà _____ dia/es sense servei de menjador.

Esperam que aquest comportament no es repeteixi sinó s'hauran de prendre
unes altres mesures.

Aquesta notificació ha de ser firmada pels pares i retornada al centre l'endemà
d'haver-la rebuda.

Us recordam que fent feina amb la mateixa direcció família-escola millorarem
l'educació dels seus fills.

Signatura pare/mare o tutor/a:

Atentament,

La direcció

especial con el conjunto de centros y servicios educativos del sector en el que estén situados, con objeto de que la experiencia acumulada por los profesionales y los materiales existentes en ellos puedan ser conocidos y utilizados para la atención de los alumnos con necesidades especiales escolarizados en los centros ordinarios.

2. Los centros de educación especial se irán configurando progresivamente como centros de recursos educativos abiertos a los profesionales de los centros educativos del sector.

3. De acuerdo con el principio de normalización escolar establecido en el punto 3 del artículo 36 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, la Administración educativa promoverá experiencias de escolarización combinada en centros ordinarios y centros de educación especial cuando las mismas se consideren adecuadas para satisfacer las necesidades educativas especiales de los alumnos que participen en ellas.

Disposición adicional primera. *Flexibilización del período de escolarización.*

El Ministerio de Educación y Ciencia, de acuerdo con las Comunidades Autónomas que se encuentran en el pleno ejercicio de sus competencias, establecerá las condiciones y el procedimiento para flexibilizar, con carácter excepcional, la duración del período de escolarización obligatoria de los alumnos con necesidades educativas especiales asociadas a condiciones personales de sobredotación intelectual. El procedimiento que se establezca contemplará en todo caso la audiencia previa a los alumnos implicados y a sus padres o tutores.

Disposición adicional segunda. *Plantilla de los centros públicos.*

En el plazo de un año a partir de la entrada en vigor del presente Real Decreto, el Ministerio de Educación y Ciencia establecerá la plantilla de profesorado y otros profesionales y la proporción de profesionales/alumnos en los centros públicos de educación especial.

Disposición final primera. *Desarrollo y aplicación.*

Se autoriza al Ministro de Educación y Ciencia para desarrollar lo dispuesto en el presente Real Decreto, así como para regular cuantas cuestiones se deriven de su aplicación.

Disposición final segunda. *Actuaciones administrativas complementarias.*

1. En el plazo de un año a partir de la entrada en vigor de este Real Decreto, el Ministerio de Educación y Ciencia establecerá los criterios y procedimientos para efectuar la evaluación psicopedagógica encomendada a los equipos de orientación educativa y psicopedagógica y a los profesores de la especialidad de psicología y pedagogía de los departamentos de orientación de los centros de educación secundaria.

2. En el mismo plazo, el Ministerio de Educación y Ciencia propondrá un modelo de currículo adaptado a las características de los alumnos con necesidades educativas especiales asociadas a deficiencia mental profunda y retraso mental severo, plurideficiencias y trastornos graves de la personalidad vinculados a psicosis y autismo.

3. En el mismo plazo, el Ministerio de Educación y Ciencia dictará las normas precisas para la adecuación del Reglamento Orgánico de las Escuelas de Educación Infantil y Colegios de Educación Primaria a las caracte-

terísticas de estos centros y establecerá los requisitos mínimos que han de cumplir.

Disposición final tercera. *Entrada en vigor.*

El presente Real Decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid a 28 de abril de 1995.

JUAN CARLOS R.

El Ministro de Educación y Ciencia,
GUSTAVO SUAREZ PERTIERRA

13291 REAL DECRETO 732/1995, de 5 de mayo, por el que se establecen los derechos y deberes de los alumnos y las normas de convivencia en los centros.

En la educación se transmiten y ejercitan los valores que hacen posible la vida en sociedad y se adquieren los hábitos de convivencia y de respeto mutuo. Por ello, la formación en el respeto de los derechos y libertades fundamentales y en el ejercicio de la tolerancia y de la libertad dentro de los principios democráticos de convivencia es, de acuerdo con el artículo 1 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, uno de los fines primordiales que debe perseguir el sistema educativo.

A la consecución de este fin deben contribuir no sólo los contenidos formativos transmitidos en cada una de las etapas del sistema educativo, sino también, muy especialmente, el régimen de convivencia establecido en el centro. Las normas de convivencia del centro, regulando los derechos y deberes del alumno, deben propiciar el clima de responsabilidad, de trabajo y esfuerzo, que permita que todos los alumnos obtengan los mejores resultados del proceso educativo y adquieran los hábitos y actitudes recogidos en la Ley Orgánica de Ordenación General del Sistema Educativo.

Desde esta concepción, es necesario que el alumno perciba que las normas de convivencia no son ajenas al centro, sino que han sido elaboradas y adoptadas por el conjunto de la comunidad educativa. Por ello, en la definición y aplicación del ejercicio efectivo de los derechos y deberes de los alumnos, es importante que se potencie la autonomía del centro.

Es necesario, además, que los derechos reconocidos a los alumnos en la Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del Derecho a la Educación, y que se desarrollan en el presente Real Decreto, impregnen la organización del centro, de manera que, superando los límites de la mera declaración programática, los alumnos puedan percibir su incidencia en la vida cotidiana en el centro. Ello sólo es posible si, respetando lo dispuesto en las leyes, el Reglamento de régimen interior del centro desarrolla, concreta y adapta los derechos declarados a las especiales condiciones del centro, a su proyecto educativo y a las necesidades propias de la edad y madurez personal de sus alumnos.

Ambas necesidades llevan, por consiguiente, a la conveniencia de dotar a los centros educativos de una gran autonomía, tanto en la delimitación de sus normas de convivencia como en el establecimiento de los mecanismos que permitan garantizar su cumplimiento. Esta autonomía de organización debe, además, entenderse de manera global, enlazada con una ampliación de los márgenes de actuación en otros campos: en la adaptación del currículo, en la definición de la oferta educativa y en la administración de los recursos. El desarrollo armó-

nico de la autonomía en estos ámbitos, recogidos en el Título IV de la Ley Orgánica de Ordenación General del Sistema Educativo, permitirá alcanzar unos niveles aceptables de calidad en la enseñanza.

El deber más importante de los alumnos es el de aprovechar positivamente el puesto escolar que la sociedad pone a su disposición. Por ello, el interés por aprender y la asistencia a clase, es decir, el deber del estudio es la consecuencia del derecho fundamental a la educación.

Por otra parte, en la definición y exigencia de los deberes, es preciso tener en cuenta que el objetivo último que debe perseguirse es alcanzar, con la colaboración de todos los sectores de la comunidad educativa, un marco de convivencia y autorresponsabilidad que haga prácticamente innecesaria la adopción de medidas disciplinarias. En todo caso, cuando éstas resulten inevitables, las correcciones deberán tener un carácter educativo y deberán contribuir al proceso general de formación y recuperación del alumno.

En la vida de los centros docentes actúan diferentes colectivos que se rigen por normas específicas; de entre ellas, tiene especial importancia desde el punto de vista educativo la que se refiere a la actuación de los alumnos, regulada mediante el Real Decreto 1543/1988. Se ha juzgado necesario por ello, y a la vista de estos principios y de la experiencia en la aplicación de dicha norma, elaborar un nuevo Real Decreto que recoja los derechos y deberes de los alumnos y, en general, que ayude a regular las normas de convivencia de los centros. Se pretende con él potenciar la autonomía de los centros en la definición de su régimen de convivencia, ampliar los derechos de los alumnos, suprimir aquellas sanciones que conlleven la pérdida del derecho a la evaluación continua del alumno y establecer un régimen especial para la corrección rápida de aquellas conductas que no perjudiquen gravemente la convivencia en el centro, inserta en el proceso de formación del alumno.

En su virtud, a propuesta del Ministro de Educación y Ciencia, previo informe del Consejo Escolar del Estado, de acuerdo con el Consejo de Estado y previa deliberación del Consejo de Ministros en su reunión del día 5 de mayo de 1995,

DISPONGO:

TÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 1.

Lo dispuesto en este Real Decreto será de aplicación, en el ámbito territorial de gestión del Ministerio de Educación y Ciencia, a los alumnos de los centros sostenidos con fondos públicos que impartan alguna de las enseñanzas reguladas en la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo.

Artículo 2.

Todos los alumnos tienen los mismos derechos y deberes básicos sin más distinciones que las derivadas de su edad y de las enseñanzas que se encuentren cursando.

Artículo 3.

El ejercicio de los derechos y deberes de los alumnos se realizará en el marco de los fines que a la actividad educativa atribuye el artículo 2 de la Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del Derecho a la Educación, y los artículos 1 y 2 de la Ley Orgánica 1/1990,

de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo.

Artículo 4.

La Administración educativa y los órganos de gobierno de los centros docentes, en el ámbito de sus respectivas competencias, velarán por el correcto ejercicio de los derechos y deberes de los alumnos y garantizarán su efectividad de acuerdo con el presente Real Decreto.

Artículo 5.

El Consejo Escolar del centro es el órgano competente para la resolución de los conflictos y la imposición de sanciones en materia de disciplina de los alumnos, de acuerdo con lo establecido en los artículos 42 y 57 de la Ley Orgánica reguladora del Derecho a la Educación y en los respectivos Reglamentos orgánicos de los centros.

Artículo 6.

El Consejo Escolar velará por el correcto ejercicio de los derechos y deberes de los alumnos. Para facilitar dicho cometido se constituirá una Comisión de convivencia, compuesta por profesores, padres y alumnos, elegidos por el sector correspondiente, y que será presidida por el Director. Las funciones principales de dicha Comisión serán las de resolver y mediar en los conflictos planteados y canalizar las iniciativas de todos los sectores de la comunidad educativa para mejorar la convivencia, el respeto mutuo y la tolerancia en los centros docentes. Todo ello a los efectos de garantizar una aplicación correcta de lo dispuesto en este Real Decreto.

Artículo 7.

Los órganos de gobierno del centro, así como la Comisión de convivencia, adoptarán las medidas preventivas necesarias para garantizar los derechos de los alumnos y para impedir la comisión de hechos contrarios a las normas de convivencia del centro. Con este fin se potenciará la comunicación constante y directa con los padres o representantes legales de los alumnos.

Artículo 8.

El Consejo Escolar elaborará, siempre que lo estime oportuno y, en todo caso, una vez al año, un informe que formará parte de la memoria de final de curso sobre el funcionamiento del centro, en el que se evaluarán los resultados de la aplicación de las normas de convivencia, dando cuenta del ejercicio por los alumnos de sus derechos y deberes, analizando los problemas detectados en su aplicación efectiva y proponiendo la adopción de las medidas oportunas. La Inspección técnica de Educación examinará dicho informe y propondrá al centro o, en su caso, a las autoridades educativas las medidas que considere convenientes.

Artículo 9.

El Reglamento de régimen interior aprobado por el Consejo Escolar, que en los centros públicos forma parte del proyecto educativo, contendrá las normas de convivencia del centro, así como las otras normas sobre organización y participación en la vida del centro que considere necesarias el Consejo Escolar. Dichas normas de convivencia podrán precisar y concretar los derechos y deberes de los alumnos reconocidos en este Real Decreto.

TÍTULO II

De los derechos de los alumnos

Artículo 10.

1. Todos los miembros de la comunidad educativa están obligados al respeto de los derechos que se establecen en el presente Real Decreto.

2. El ejercicio de sus derechos por parte de los alumnos implicará el reconocimiento y respeto de los derechos de todos los miembros de la comunidad educativa.

Artículo 11.

1. Los alumnos tienen derecho a recibir una formación que asegure el pleno desarrollo de su personalidad.

2. La formación a que se refiere el apartado anterior se ajustará a los fines y principios contenidos en los artículos 1 y 2 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo.

3. El pleno desarrollo de la personalidad del alumno exige una jornada de trabajo escolar acomodada a su edad y una planificación equilibrada de sus actividades de estudio.

Artículo 12.

1. En el marco del Título V de la Ley Orgánica de Ordenación General del Sistema Educativo, sobre compensación de desigualdades en la educación, todos los alumnos tienen derecho a las mismas oportunidades de acceso a los distintos niveles de enseñanza. En los niveles no obligatorios no habrá más limitaciones que las derivadas de su aprovechamiento o de sus aptitudes para el estudio.

2. La igualdad de oportunidades se promoverá mediante:

a) La no discriminación por razón de nacimiento, raza, sexo, capacidad económica, nivel social, convicciones políticas, morales o religiosas, así como por discapacidades físicas, sensoriales y psíquicas, o cualquier otra condición o circunstancia personal o social.

b) El establecimiento de medidas compensatorias que garanticen la igualdad real y efectiva de oportunidades.

c) La realización de políticas educativas de integración y de educación especial.

3. Los centros desarrollarán las iniciativas que eviten la discriminación de los alumnos, pondrán especial atención en el respeto de las normas de convivencia y establecerán planes de acción positiva para garantizar la plena integración de todos los alumnos del centro.

Artículo 13.

1. Los alumnos tienen derecho a que su rendimiento escolar sea evaluado con plena objetividad.

2. Con el fin de garantizar el derecho a la evaluación con criterios objetivos, los centros deberán hacer públicos los criterios generales que se van a aplicar para la evaluación de los aprendizajes y la promoción de los alumnos.

3. A fin de garantizar la función formativa que ha de tener la evaluación y lograr una mayor eficacia del proceso de aprendizaje de los alumnos, los tutores y los profesores mantendrán una comunicación fluida con éstos y sus padres en lo relativo a las valoraciones sobre el aprovechamiento académico de los alumnos y la marcha de su proceso de aprendizaje, así como acerca de las decisiones que se adopten como resultado de dicho proceso.

4. Los alumnos o sus padres o tutores podrán reclamar contra las decisiones y calificaciones que, como resultado del proceso de evaluación, se adopten al finalizar un ciclo o curso. Dicha reclamación deberá basarse en la inadecuación de la prueba propuesta al alumno en relación con los objetivos o contenidos del área o materia sometida a evaluación y con el nivel previsto en la programación, o en la incorrecta aplicación de los criterios de evaluación establecidos.

5. La Administración educativa establecerá el procedimiento para la formulación y tramitación de las reclamaciones contra las calificaciones y decisiones que, como consecuencia del proceso de evaluación, se adopten al final de un ciclo o curso.

Artículo 14.

1. Todos los alumnos tienen derecho a recibir orientación escolar y profesional para conseguir el máximo desarrollo personal, social y profesional, según sus capacidades, aspiraciones o intereses.

2. De manera especial, se cuidará la orientación escolar y profesional de los alumnos con discapacidades físicas, sensoriales y psíquicas, o con carencias sociales o culturales.

3. La orientación profesional se basará únicamente en las aptitudes y aspiraciones de los alumnos y excluirá toda diferenciación por razón de sexo. La Administración educativa y los centros desarrollarán las medidas compensatorias necesarias para garantizar la igualdad de oportunidades en esta materia.

4. Para hacer efectivo el derecho de los alumnos a la orientación escolar y profesional, los centros recibirán los recursos y el apoyo necesario de la Administración educativa, que podrá promover a tal fin la cooperación con otras Administraciones e instituciones.

5. Los centros que impartan educación secundaria, formación profesional de grado superior y enseñanzas artísticas se relacionarán con las instituciones o empresas públicas y privadas del entorno, a fin de facilitar a los alumnos el conocimiento del mundo del empleo y la preparación profesional que habrán de adquirir para acceder a él. Además, estos centros podrán incluir en su programación general anual las correspondientes visitas o actividades formativas.

Artículo 15.

Todos los alumnos tienen derecho a que su actividad académica se desarrolle en las debidas condiciones de seguridad e higiene.

Artículo 16.

1. Los alumnos tienen derecho a que se respete su libertad de conciencia, sus convicciones religiosas, morales o ideológicas, así como su intimidad en lo que respecta a tales creencias o convicciones.

2. En el marco de lo establecido en la Ley Orgánica reguladora del Derecho a la Educación y en la Ley Orgánica de Ordenación General del Sistema Educativo, el derecho a que se refiere el apartado anterior se garantiza mediante:

a) La información, antes de formalizar la matrícula, sobre el proyecto educativo o sobre el carácter propio del centro.

b) El fomento de la capacidad y actitud crítica de los alumnos que posibilite a los mismos la realización de opciones de conciencia en libertad.

c) La elección por parte de los alumnos o de sus padres o tutores, si aquéllos son menores de edad, de la formación religiosa o moral que resulte acorde con

sus creencias o convicciones, sin que de esta elección pueda derivarse discriminación alguna.

Artículo 17.

Todos los alumnos tienen derecho a que se respete su integridad física y moral y su dignidad personal, no pudiendo ser objeto, en ningún caso, de tratos vejatorios o degradantes.

Artículo 18.

Los centros docentes estarán obligados a guardar reserva sobre toda aquella información de que dispongan acerca de las circunstancias personales y familiares del alumno. No obstante, los centros comunicarán a la autoridad competente las circunstancias que puedan implicar malos tratos para el alumno o cualquier otro incumplimiento de los deberes establecidos por las leyes de protección de los menores.

Artículo 19.

1. Los alumnos tienen derecho a participar en el funcionamiento y en la vida de los centros, en la actividad escolar y en la gestión de los mismos, de acuerdo con lo dispuesto en la Ley Orgánica reguladora del Derecho a la Educación y en los respectivos Reglamentos orgánicos.

2. La participación de los alumnos en el Consejo Escolar del Estado, en los Consejos Escolares Territoriales y en los Consejos Escolares de los centros, o en otros órganos de gobierno que, en su caso, se establezcan, se realizará de acuerdo con las disposiciones vigentes al respecto.

Artículo 20.

Los alumnos tienen derecho a elegir, mediante sufragio directo y secreto, a sus representantes en el Consejo Escolar y a los delegados de grupo en los términos establecidos en los correspondientes Reglamentos orgánicos de los centros.

Artículo 21.

Las Juntas de delegados tendrán las atribuciones, funciones y derechos que les asignen los correspondientes Reglamentos orgánicos.

Artículo 22.

1. Los delegados no podrán ser sancionados por el ejercicio de sus funciones como portavoces de los alumnos, en los términos de la normativa vigente.

2. Los miembros de la Junta de delegados, en ejercicio de sus funciones, tendrán derecho a conocer y a consultar las actas de las sesiones del Consejo Escolar, y cualquier otra documentación administrativa del centro que les afecte, salvo aquella cuya difusión pudiera afectar al derecho a la intimidad de las personas o al normal desarrollo de los procesos de evaluación académica.

3. El Jefe de estudios facilitará a la Junta de delegados un espacio adecuado para que pueda celebrar sus reuniones y los medios materiales necesarios para su correcto funcionamiento.

Artículo 23.

Los alumnos tienen derecho a asociarse, creando asociaciones, federaciones y confederaciones de alumnos, las cuales podrán recibir ayudas, todo ello en los términos previstos en la legislación vigente. Igualmente, tienen derecho a constituir cooperativas en los términos pre-

vistos en la Ley 3/1987, de 2 de abril, General de Cooperativas.

Artículo 24.

Los alumnos podrán asociarse una vez terminada su relación con el centro, al término de su escolarización, en entidades que reúnan a los antiguos alumnos y colaborar a través de ellas en el desarrollo de las actividades del centro.

Artículo 25.

Los alumnos tienen derecho a ser informados por los miembros de la Junta de delegados y por los representantes de las asociaciones de alumnos tanto de las cuestiones propias de su centro como de las que afecten a otros centros docentes y al sistema educativo en general.

Artículo 26.

Los alumnos tienen derecho a la libertad de expresión sin perjuicio de los derechos de todos los miembros de la comunidad educativa y el respeto que merecen las instituciones de acuerdo con los principios y derechos constitucionales.

Artículo 27.

Los alumnos tienen derecho a manifestar su discrepancia respecto a las decisiones educativas que les afectan. Cuando la discrepancia revista carácter colectivo, la misma será canalizada a través de los representantes de los alumnos en la forma establecida en la normativa vigente.

Artículo 28.

1. En los términos previstos en el artículo 8 de la Ley Orgánica reguladora del Derecho a la Educación, los alumnos podrán reunirse en sus centros docentes para actividades de carácter escolar o extraescolar que formen parte del proyecto educativo del centro, así como para aquellas otras a las que pueda atribuirse una finalidad educativa o formativa.

2. Los Directores de los centros garantizarán el ejercicio del derecho de reunión de los alumnos dentro del horario del centro. Los Reglamentos de régimen interior de los centros establecerán el horario que se reserve al ejercicio de este derecho. Dentro de las atribuciones de dirección y coordinación que les confiere la Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del Derecho a la Educación, los órganos competentes de los centros facilitarán el uso de los locales y su utilización para el ejercicio del derecho de reunión.

Artículo 29.

Los alumnos tienen derecho a utilizar las instalaciones de los centros con las limitaciones derivadas de la programación de actividades escolares y extraescolares y con las precauciones necesarias en relación con la seguridad de las personas, la adecuada conservación de los recursos y el correcto destino de los mismos.

Artículo 30.

Los alumnos tienen derecho a participar, en calidad de voluntarios, en las actividades de los centros docentes.

Artículo 31.

1. Los alumnos tienen derecho a percibir las ayudas precisas para compensar posibles carencias de tipo familiar, económico y sociocultural, de forma que se pro-

mueva su derecho de acceso a los distintos niveles educativos.

2. La Administración educativa garantizará este derecho mediante una política de becas y los servicios de apoyo adecuados a las necesidades de los alumnos.

3. La Administración educativa establecerá las medidas oportunas para compatibilizar la continuación de los estudios con el servicio militar o la prestación social sustitutoria en la medida en que éstos lo permitan.

4. Los alumnos forzados a un traslado obligatorio del lugar de residencia habitual recibirán asimismo especial atención.

5. Los centros docentes mantendrán relaciones con otros servicios públicos y comunitarios para atender las necesidades de todos los alumnos y especialmente de los desfavorecidos sociocultural y económicamente.

Artículo 32.

1. En las condiciones académicas y económicas que se establezcan, los alumnos que padezcan infortunio familiar tendrán la protección social oportuna para que aquél no determine la imposibilidad de continuar y finalizar los estudios que se encuentren cursando.

2. La protección social a que se refiere el apartado anterior comprenderá el establecimiento de un adecuado régimen de becas y, en su caso, la adjudicación de plazas en residencias estudiantiles.

3. En función de las disponibilidades presupuestarias, los poderes públicos promoverán la concesión de ayudas a familias que acojan alumnos acreedores de protección social.

4. Los alumnos tendrán cubierta la asistencia médica y hospitalaria y gozarán de cobertura sanitaria en los términos previstos en la legislación vigente.

5. En casos de accidente o de enfermedad prolongada, los alumnos tendrán derecho a la ayuda precisa, ya sea a través de la orientación requerida, material didáctico y las ayudas necesarias, para que el accidente o enfermedad no suponga detrimento de su rendimiento escolar.

Artículo 33.

Cuando no se respeten los derechos de los alumnos, o cuando cualquier miembro de la comunidad educativa impida el efectivo ejercicio de dichos derechos, el órgano competente del centro adoptará las medidas que procedan conforme a lo dispuesto en la legislación vigente, previa audiencia de los interesados y consulta, en su caso, al Consejo Escolar del centro.

Artículo 34.

En el Reglamento de régimen interior de los institutos que impartan enseñanzas en régimen nocturno se tendrá en cuenta esta circunstancia cuando se trate de fijar los criterios que puedan dar lugar a una valoración adecuada de la inasistencia a clase de los alumnos, a los efectos de fijar las correcciones en los términos a que se refiere el artículo 43.

TÍTULO III

De los deberes de los alumnos

Artículo 35.

El estudio constituye un deber básico de los alumnos y se concreta en las siguientes obligaciones:

a) Asistir a clase con puntualidad y participar en las actividades orientadas al desarrollo de los planes de estudio.

b) Cumplir y respetar los horarios aprobados para el desarrollo de las actividades del centro.

c) Seguir las orientaciones del profesorado respecto de su aprendizaje y mostrarle el debido respeto y consideración.

d) Respetar el ejercicio del derecho al estudio de sus compañeros.

Artículo 36.

Los alumnos deben respetar la libertad de conciencia y las convicciones religiosas y morales, así como la dignidad, integridad e intimidad de todos los miembros de la comunidad educativa.

Artículo 37.

Constituye un deber de los alumnos la no discriminación de ningún miembro de la comunidad educativa por razón de nacimiento, raza, sexo o por cualquier otra circunstancia personal o social.

Artículo 38.

Los alumnos deben respetar el proyecto educativo o el carácter propio del centro, de acuerdo con la legislación vigente.

Artículo 39.

Los alumnos deben cuidar y utilizar correctamente los bienes muebles y las instalaciones del centro y respetar las pertenencias de los otros miembros de la comunidad educativa.

Artículo 40.

Los alumnos tienen el deber de participar en la vida y funcionamiento del centro.

TÍTULO IV

Normas de convivencia

CAPÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 41.

Las normas de convivencia del centro, recogidas en el Reglamento de régimen interior, podrán concretar los deberes de los alumnos y establecerán las correcciones que correspondan por las conductas contrarias a las citadas normas. Todo ello, de acuerdo con lo dispuesto en este título.

Artículo 42.

Los incumplimientos de las normas de convivencia habrán de ser valorados considerando la situación y las condiciones personales del alumno.

Artículo 43.

1. Las correcciones que hayan de aplicarse por el incumplimiento de las normas de convivencia habrán de tener un carácter educativo y recuperador, deberán garantizar el respeto a los derechos del resto de los alumnos y procurarán la mejora en las relaciones de todos los miembros de la comunidad educativa.

2. En todo caso, en la corrección de los incumplimientos deberá tenerse en cuenta:

a) Ningún alumno podrá ser privado del ejercicio de su derecho a la educación, ni, en el caso de la educación obligatoria, de su derecho a la escolaridad, de

acuerdo con lo dispuesto en el apartado 3 del artículo 53 del presente Real Decreto.

b) No podrán imponerse correcciones contrarias a la integridad física y a la dignidad personal del alumno.

c) La imposición de las correcciones previstas en este Real Decreto respetará la proporcionalidad con la conducta del alumno y deberá contribuir a la mejora de su proceso educativo.

d) De acuerdo con lo dispuesto en el artículo 48 del presente Real Decreto, los órganos competentes para la instrucción del expediente o para la imposición de correcciones deberán tener en cuenta la edad del alumno, tanto en el momento de decidir su incoación o sobreseimiento como a efectos de graduar la aplicación de la sanción cuando proceda.

e) Se tendrán en cuenta las circunstancias personales, familiares o sociales del alumno antes de resolver el procedimiento corrector. A estos efectos, se podrán solicitar los informes que se estimen necesarios sobre las aludidas circunstancias y recomendar, en su caso, a los padres o a los representantes legales del alumno o a las instancias públicas competentes la adopción de las medidas necesarias.

f) El Consejo Escolar determinará si la inasistencia a clase de los alumnos por razones generales y comunicadas previamente por la Junta de delegados no deba ser objeto de corrección, debiendo adoptar las medidas necesarias para que esta situación no repercuta en el rendimiento académico de los alumnos.

Artículo 44.

1. Los alumnos que individual o colectivamente causen daños de forma intencionada o por negligencia a las instalaciones del centro o su material quedan obligados a reparar el daño causado o hacerse cargo del coste económico de su reparación. Igualmente, los alumnos que sustrajeren bienes del centro deberán restituirlo sustraído. En todo caso, los padres o representantes legales de los alumnos serán responsables civiles en los términos previstos en las leyes.

2. La falta a clase de modo reiterado puede provocar la imposibilidad de la aplicación correcta de los criterios generales de evaluación y la propia evaluación continua. Aparte de las correcciones que se adopten en el caso de las faltas injustificadas, a juicio del tutor, los Reglamentos de régimen interior establecerán el número máximo de faltas por curso, área y materia y los sistemas extraordinarios de evaluación previstos para estos alumnos.

Artículo 45.

A efectos de la gradación de las correcciones:

1. Se considerarán circunstancias paliativas:

a) El reconocimiento espontáneo de su conducta incorrecta.

b) La falta de intencionalidad.

2. Se considerarán circunstancias acentuantes:

a) La premeditación y la reiteración.

b) Causar daño, injuria u ofensa a los compañeros de menor edad o a los recién incorporados al centro.

c) Cualquier acto que atente contra el derecho recogido en el artículo 12.2.a) de este Real Decreto.

Artículo 46.

Podrán corregirse, de acuerdo con lo dispuesto en este título, los actos contrarios a las normas de convivencia del centro realizados por los alumnos en el recinto escolar o durante la realización de actividades

complementarias y extraescolares. Igualmente, podrán corregirse las actuaciones del alumno que, aunque realizadas fuera del recinto escolar, estén motivadas o directamente relacionadas con la vida escolar y afecten a sus compañeros o a otros miembros de la comunidad educativa.

Artículo 47.

Los Consejos Escolares de los centros supervisarán el cumplimiento efectivo de las correcciones en los términos en que hayan sido impuestas.

CAPÍTULO II

Conductas contrarias a las normas de convivencia del centro

Artículo 48.

Las conductas contrarias a las normas de convivencia del centro podrán ser corregidas con:

a) Amonestación privada o por escrito.

b) Comparecencia inmediata ante el Jefe de estudios.

c) Realización de trabajos específicos en horario no lectivo.

d) Realización de tareas que contribuyan a la mejora y desarrollo de las actividades del centro o, si procede, dirigidas a reparar el daño causado a las instalaciones o al material del centro o a las pertenencias de otros miembros de la comunidad educativa.

e) Suspensión del derecho a participar en las actividades extraescolares o complementarias del centro.

f) Cambio de grupo del alumno por un plazo máximo de una semana.

g) Suspensión del derecho de asistencia a determinadas clases por un plazo máximo de tres días. Durante el tiempo que dure la suspensión, el alumno deberá realizar los deberes o trabajos que se determinen para evitar la interrupción en el proceso formativo.

h) Suspensión del derecho de asistencia al centro por un plazo máximo de tres días lectivos. Durante el tiempo que dure la suspensión, el alumno deberá realizar los deberes o trabajos que se determinen para evitar la interrupción en el proceso formativo.

Artículo 49.

1. Serán competentes para decidir las correcciones previstas en el artículo anterior:

a) Los profesores del alumno, oído éste, las correcciones que se establecen en los párrafos a) y b), dando cuenta al tutor y al Jefe de estudios.

b) El tutor del alumno, oído el mismo, las correcciones que se establecen en los párrafos a), b), c) y d).

c) El Jefe de estudios y el Director, oído el alumno y su profesor o tutor, las correcciones previstas en los párrafos b), c), d), e) y f).

d) El Consejo Escolar, oído el alumno, las establecidas en los párrafos g) y h), si bien podrá encomendar al Director del centro la decisión correspondiente a tales correcciones. El Director, oído el tutor y el equipo directivo, tomará la decisión tras oír al alumno y, si es menor de edad, a sus padres o representantes legales, en una comparecencia de la que se levantará acta. El Director aplicará la corrección prevista en el párrafo h) siempre que la conducta del alumno dificulte el normal desarrollo de las actividades educativas, debiendo comunicarla inmediatamente a la Comisión de convivencia.

2. Las conductas contrarias a las normas de convivencia en el centro prescribirán en el plazo de un mes,

contado a partir de la fecha de su comisión. Las correcciones impuestas como consecuencia de estas conductas prescribirán a la finalización del curso escolar.

Artículo 50.

El alumno, o sus padres o representantes legales, podrán presentar una reclamación en el plazo de cuarenta y ocho horas contra las correcciones impuestas, correspondientes a los párrafos g) y h) del artículo 48, ante el Director provincial, cuya resolución pondrá fin a la vía administrativa.

CAPÍTULO III

Conductas gravemente perjudiciales para la convivencia del centro

Sección 1.ª De las conductas que perjudiquen gravemente la convivencia del centro

Artículo 51.

No podrán corregirse las conductas gravemente perjudiciales para la convivencia en el centro sin la previa instrucción de un expediente, que, tras la recogida de la necesaria información, acuerde el Director del centro, bien por su propia iniciativa o bien a propuesta del Consejo Escolar del centro.

Artículo 52.

Se consideran conductas gravemente perjudiciales para la convivencia en el centro:

- Los actos de indisciplina, injuria u ofensas graves contra los miembros de la comunidad educativa.
- La reiteración, en un mismo curso escolar, de conductas contrarias a las normas de convivencia del centro recogidas en el capítulo II del Título IV de este Real Decreto.
- La agresión grave física o moral contra los demás miembros de la comunidad educativa o la discriminación grave por cualquiera de las razones enumeradas en el artículo 12.2.a) de este Real Decreto.
- La suplantación de personalidad en actos de la vida docente y la falsificación o sustracción de documentos académicos.
- Los daños graves causados por uso indebido o intencionadamente en los locales, material o documentos del centro o en los bienes de otros miembros de la comunidad educativa.
- Los actos injustificados que perturben gravemente el normal desarrollo de las actividades del centro.
- Las actuaciones perjudiciales para la salud y la integridad personal de los miembros de la comunidad educativa del centro, o la incitación a las mismas.
- El incumplimiento de las sanciones impuestas.

Artículo 53.

1. Las conductas enumeradas en el artículo anterior podrán ser corregidas con:

- Realización de tareas que contribuyan a la mejora y desarrollo de las actividades del centro o, si procede, dirigidas a reparar el daño causado a las instalaciones o al material del centro o a las pertenencias de otros miembros de la comunidad educativa. Estas tareas deberán realizarse en horario no lectivo.
- Suspensión del derecho a participar en las actividades extraescolares o complementarias del centro.
- Cambio de grupo.
- Suspensión del derecho de asistencia a determinadas clases durante un período superior a cinco días

e inferior a dos semanas. Durante el tiempo que dure la suspensión, el alumno deberá realizar los deberes o trabajos que se determinen para evitar la interrupción en el proceso formativo.

e) Suspensión del derecho de asistencia al centro durante un período superior a tres días lectivos e inferior a un mes. Durante el tiempo que dure la suspensión, el alumno deberá realizar los deberes o trabajos que se determinen para evitar la interrupción en el proceso formativo.

f) Cambio de centro.

2. El Consejo Escolar impondrá las correcciones enumeradas en el apartado anterior con arreglo al procedimiento previsto en el artículo 54 de este Real Decreto. Cuando se imponga la corrección prevista en el párrafo e) del apartado anterior, el Consejo Escolar podrá levantar la suspensión de su derecho de asistencia al centro o readmitirlo en el centro antes del agotamiento del plazo previsto en la corrección, previa constatación de que se ha producido un cambio positivo en su actitud.

3. Cuando se imponga la corrección prevista en el párrafo f) del apartado 1 de este artículo a un alumno de enseñanza obligatoria, la Administración educativa procurará al alumno un puesto escolar en otro centro docente.

4. Las conductas gravemente perjudiciales para la convivencia en el centro prescribirán en el plazo de cuatro meses, contados a partir de la fecha de su comisión. Las correcciones impuestas como consecuencia de estas conductas prescribirán a la finalización del curso escolar.

Sección 2.ª Procedimiento para la tramitación de los expedientes disciplinarios

Artículo 54.

1. La instrucción del expediente se llevará a cabo por un profesor del centro designado por el Director. Dicha incoación se comunicará a los padres, tutores o responsables del menor.

2. El alumno y, en su caso, sus padres o sus representantes legales podrán recusar al instructor ante el Director cuando de su conducta o manifestaciones pueda inferirse falta de objetividad en la instrucción del expediente.

3. Excepcionalmente, al iniciarse el procedimiento o en cualquier momento de su instrucción, el Director, por decisión propia o a propuesta, en su caso, del instructor, podrá adoptar las medidas provisionales que estime convenientes. Las medidas provisionales podrán consistir en el cambio temporal de grupo o en la suspensión del derecho de asistencia al centro o a determinadas clases o actividades por un período que no será superior a cinco días. Las medidas adoptadas serán comunicadas al Consejo Escolar, que podrá revocarlas en cualquier momento.

Artículo 55.

1. La instrucción del expediente deberá acordarse en un plazo no superior a los diez días, desde que se tuvo conocimiento de los hechos o conductas merecedoras de corrección con arreglo a este Real Decreto.

2. Instruido el expediente se dará audiencia al alumno y, si es menor de edad, además a los padres o representantes legales de aquél, comunicándoles en todo caso las conductas que se le imputan y las medidas de corrección que se proponen al Consejo Escolar del centro. El plazo de instrucción del expediente no deberá exceder de siete días.

3. Se comunicará al Servicio de Inspección Técnica el inicio del procedimiento y le mantendrá informado de la tramitación hasta su resolución.

Artículo 56.

La resolución del procedimiento deberá producirse en el plazo máximo de un mes desde la fecha de iniciación del mismo y contra la resolución del Consejo Escolar podrá interponerse recurso ordinario ante el Director provincial, en los términos previstos en los artículos 114 y siguientes de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común.

Disposición adicional primera.

1. Este Real Decreto se aplicará en los centros docentes concertados en aquello que les afecte con arreglo a la normativa vigente. Las competencias que se atribuyen en este Real Decreto al Jefe de estudios serán realizadas en los centros docentes concertados por las personas que se determinen en sus respectivos Reglamentos de régimen interior.

2. De acuerdo con lo dispuesto en el artículo 25 de la Ley Orgánica reguladora del Derecho a la Educación y las normas que la desarrollan, los centros privados no concertados gozarán de autonomía para establecer sus normas de convivencia y para determinar el órgano al que correspondan las facultades disciplinarias.

Disposición adicional segunda.

Lo dispuesto en este Real Decreto se aplicará en los centros de educación infantil, educación primaria y educación Especial con las adaptaciones que sean precisas de acuerdo con las características y edad de sus alumnos y la normativa específica de estos centros.

Disposición adicional tercera.

Lo dispuesto en este Real Decreto se aplicará a los alumnos que utilicen el servicio de residencia, con las adaptaciones que se regulen en el Reglamento de régimen interior del centro.

Disposición transitoria primera.

Los Reglamentos de régimen interior en vigor deberán adaptarse al presente Real Decreto y, en ningún caso, podrán aplicarse si se oponen a lo dispuesto en el mismo.

Disposición transitoria segunda.

Lo dispuesto en este Real Decreto será de aplicación a los centros que impartan enseñanzas anteriores a las reguladas en la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo.

Disposición derogatoria única.

Queda derogado el Real Decreto 1543/1988, de 28 de octubre, sobre derechos y deberes de los alumnos, y cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo dispuesto en este Real Decreto.

Disposición final primera.

1. Se autoriza al Ministro de Educación y Ciencia para dictar las disposiciones de ejecución y desarrollo de lo establecido en este Real Decreto.

2. Se autoriza al Ministro de Educación y Ciencia para adaptar lo dispuesto en este Real Decreto a las peculiaridades que se deriven de la normativa específica de los centros a que se refiere el artículo 1.1.2 de la Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del Derecho a la Educación.

Disposición final segunda.

El presente Real Decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid a 5 de mayo de 1995.

JUAN CARLOS R.

El Ministro de Educación y Ciencia,
GUSTAVO SUAREZ PERTIERRA

13292 REAL DECRETO 733/1995, de 5 de mayo, sobre expedición de títulos académicos y profesionales correspondientes a las enseñanzas establecidas por la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo.

La Constitución española establece, en su artículo 149.1.30.ª, como competencia exclusiva del Estado, la regulación de las condiciones de obtención, expedición y homologación de títulos académicos y profesionales y normas básicas para el desarrollo del artículo 27, a fin de garantizar el cumplimiento de las obligaciones de los poderes públicos en la materia. La Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, en su artículo 4.4, especifica que los títulos académicos y profesionales serán homologados por el Estado y expedidos por las Administraciones educativas en las condiciones previstas en dicha Ley y por las normas básicas y específicas que al efecto se dicten. Para dar cumplimiento a lo dispuesto en el citado artículo, procede aprobar tales normas reguladoras de las condiciones en las que habrá de llevarse a cabo, por las Administraciones educativas competentes, la expedición de los títulos correspondientes a estudios establecidos por la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, garantizando su carácter oficial, a efectos de su validez en todo el territorio español y de su reconocimiento internacional.

En el proceso de elaboración del presente Real Decreto ha emitido informe el Consejo Escolar del Estado, han sido consultadas las Comunidades Autónomas en el seno de la Conferencia de Educación y el Ministro para las Administraciones Públicas ha dado su aprobación previa.

En su virtud, a propuesta del Ministro de Educación y Ciencia, de acuerdo con el Consejo de Estado y previa deliberación del Consejo de Ministros en su reunión del día 5 de mayo de 1995,

DISPONGO:

Artículo 1. Administración educativa expedidora.

Los títulos académicos y profesionales acreditativos de la superación de las enseñanzas reguladas en la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo, con validez en todo el territorio español, serán expedidos por la Administración educativa a cuyo ámbito de competencia pertenezca el centro docente en el que se hayan concluido los estudios correspondientes.

Artículo 2. Modelo general de título.

1. Los títulos serán expedidos, en nombre del Rey, por el Ministro de Educación y Ciencia o por el órgano correspondiente de la Comunidad Autónoma de que se trate, de acuerdo con el modelo que se incluye como anexo I del presente Real Decreto y con la totalidad de los elementos identificativos que figuran en el mismo. La denominación de los títulos quedará reservada en exclusiva para cada uno de ellos.

